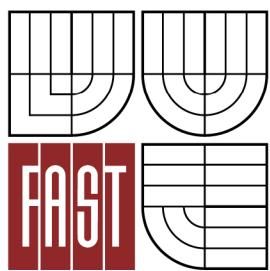

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

VYUŽITÍ REVERZNÍCH ELEKTRONICKÝCH AUKCÍ U VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK NA STAVEBNÍ PRÁCE

UTILIZATION OF REVERSE E-AUCTIONS IN PUBLIC WORKS CONTRACTS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

DANIEL BELÁS

AUTHOR

VEDOUCÍ PRÁCE

Ing. TOMÁŠ HANÁK, Ph.D.

SUPERVISOR

BRNO 2013

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program

B3607 Stavební inženýrství

Typ studijního programu

Bakalářský studijní program s prezenční formou studia

Studijní obor

3607R038 Management stavebnictví

Pracoviště

Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student

Daniel Belás

Název

Využití reverzních elektronických aukcí u veřejných zakázek na stavební práce

Vedoucí bakalářské práce

Ing. Tomáš Hanák, Ph.D.

**Datum zadání
bakalářské práce**

30. 11. 2012

**Datum odevzdání
bakalářské práce**

24. 5. 2013

V Brně dne 30. 11. 2012

.....
Korytárová
doc. Ing. Jana Korytárová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
R. Drochytka
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

Kaplan M., Zrník J.; Firemní nákup a e-aukce. Jak šetřit čas a peníze, 2007, Praha, ISBN: 978-80-247-2002-9.

Mikšovský P., Jirák P.; Aukce a elektronické aukce, ARK, Praha, 2009. 144 s.

Kaplan M.; Jak levněji a lépe nakupovat : on-line výběrová řízení ve firemním nákupu, 2004, ISBN: 8024711451.

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Časopis Veřejné zakázky a PPP projekty, ISSN 1803-9553.

Informační Systém o Veřejných Zakázkách, uveřejňovací subsystém.

<http://www.isvzus.cz/usisvz/>

Korytárová J., Hromádka V. Veřejné stavební investice I. FAST VUT v Brně, elektronická studijní opora.

Korytárová, J.; Marková, L.; Hromádka, V.; Hrabincová, D.; Puchýř, B.; Hanák, T.: Metodika JMK; Metodická doporučení pro sjednocení kvalifikačních a hodnotících kritérií pro veřejné zakázky na stavební práce.

Zásady pro vypracování (zadání, cíle práce, požadované výstupy)

Cílem práce je analyzovat využívání reverzních elektronických aukcí u veřejných zakázek na stavební práce z pohledu zadavatele. V rámci analýzy budou identifikovány překážky, rizika i přínosy uplatění e-aukcí souvisejících s dodávkou stavebních prací v praxi. Sběr dat bude proveden formou dotazníkového šetření. Formulace závěrů/doporučení vyplývajících z provedené analýzy.

1. Úvod a cíle práce

2. Veřejné zakázky na stavební práce

3. Nákupní elektronické aukce

4. Specifika využití elektronických aukcí ve stavebnictví

5. Analytická část - sběr dat formou dotazníkového šetření, vyhodnocení dat

6. Formulace závěrů, doporučení

Struktura bakalářské/diplomové práce

VŠKP vypracujte a rozčleněte podle dálé uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

.....
Ing. Tomáš Hanák, Ph.D.
Vedoucí bakalářské práce

Meno a priezvisko autora:	Daniel Belás
Názov bakalárskej práce:	Využití reverzných elektronických aukcí u veřejných zakázek na stavební práce
Názov práce v angličtině:	Utilization of reverse e-auctions in public works contracts
Ústav:	Ústav stavební ekonomiky a řízení
Vedúci bakalárskej práce:	Ing. Tomáš Hanák, Ph.D.
Rok obhajoby:	2013

ABSTRAKT

Predmetom bakalárskej práce „Využití reverzných elektronických aukcí u veřejných zakázek na stavební práce“ je analýza problematiky zadávania verejných stavebných zákaziek použitím elektronických nákupných aukcií. Súčasťou práce je stručná charakteristika verejných stavebných zákaziek , elektronických aukcií, ich klady, zápory, ale hlavne prečo je výhodné ich prijať. Súčasťou práce je taktiež vyhodnotenie dotazníka zameraného na využívanie elektronických nákupných aukcií u stavebných zákaziek vo verejnom sektore, ktorý bol rozposlaný do českých obcí/ miest a následne vyhodnotený v texte práce , tabuľkou formou a grafickou podobou.

KLÚČOVÉ SLOVÁ

Verejné zákazky, výberové riadenie, reverzná elektronická aukcia, transparentnosť, šetrenie, cena

ABSTRACT

The subject matter thesis “Utilization of reverse e-auctions in public works contracts“ is analysis of procurement of public works contracts using electronic shopping auctions. Part of the thesis is a brief description of public construction contracts, electronic auctions, their pros, cons and why it is advantageous to use them. Part of the thesis is also evaluation of the questionnaire focused on the use of the electronic shopping auctions for construction contracts in the public sector. Questionnaire was sent to Czech towns and results were summarized in text, tables and charts.

KEYWORDS

Public works, tender, reverse e-auctions, transparency, saving, price

PREHLÁSENIE

Prehlásenie, že som bakalársku prácu „Využití reverzních elektronických aukcí u veřejných zakázek na stavební práce“ samostatne pod vedením Ing. Tomáša Hanáka, Ph.D. a uviedol v nej všetku použitú literatúru a iné odborné zdroje v súlade s právnymi predpismi, vnútornými predpismi Vysokého učení technického v Brně - Fakulty stavební.

V Brne dňa 21. mája 2013

---

vlastnoručný podpis autora

POĎAKOVANIE

Na tomto mieste by som rád podľakoval Ing. Tomášovi Hanákovi, Ph.D. za cenné pripomienky a odborné rady, ktorými prispel k vypracovaniu tejto bakalárskej práce. Ďalej ďakujem firme Proe-biz, ktorá pracuje s reverznými elektronickými aukciami za poskytnuté informácie, stretnutie a konzultácie.

OBSAH

<u>1. ÚVOD</u>	9
<u>2. VEREJNÉ ZÁKAZKY</u>	10
<u>2.1 DRUHY A ČLENENIE</u>	11
<u>2.2 ZADÁVATEĽ VEREJNEJ ZÁKAZKY</u>	12
<u>2.3 KONTROLA</u>	15
<u>2.4. VEREJNÝ OBSTARÁVATEĽ</u>	15
<u>2.5. POSTUPY VO VEREJNOM OBSTARÁVANÍ</u>	16
<u>3. ELEKTRONICKÉ AUKCIE</u>	18
<u>3.1. KRITÉRIA NA VYHODNOTENIE PONÚK</u>	20
<u>3.2 DOVODY PRE PRIJATIE</u>	22
<u>3.3 ZÁKONNOSŤ REVERZNÝCH AUKCIÍ</u>	27
<u>3.4 PROCESNÉ ÚPRAVY</u>	28
<u>3.5 PODPORA VEDENIA</u>	29
<u>3.6 KEDY POUŽIŤ AUKCIE</u>	29
<u>3.7 ČIASTKOVÝ ZÁVER</u>	30
<u>3.8 ELEKTRONICKÉ NÁKUPNÉ AUKCIE VYUŽÍVANÉ V STAVEBNÍCTVE</u> ...31	
<u>4. PRAKTICKÁ ČASŤ</u>	33
<u>5. ZÁVER</u>	57
<u>6. ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV</u>	58
<u>7. ZOZNAM PRÍLOH</u>	60

1. ÚVOD

Cieľom tejto bakalárskej práce je analyzovať výhody, nevýhody a využívanie elektronických reverzných aukcií vo verejnom stavebnom sektore. Výstupom práce bude prehľad o verejných stavebných zákazkách a využívanie elektronických reverzných aukcií vo verejnom stavebnom sektore.

Bakalárska práca sa najskôr v druhej kapitole zaoberá zoznámením s verejnými stavebnými zákazkami a ich vývojom až po súčasné smernice Európskej únie. Kapitola je rozdelená do piatich častí. Na začiatku sú popísané verejné stavebné zákazky ako také a o čom sú. V ďalšej časti nájdeme druhy a členenie, v tretej kontrole verejných zákaziek zameraných na stavebné práce, v štvrtnej časti, kto môže byť verejný obstarávateľ. V poslednej, piatej kapitole, sú naznačené postupy pri verejnom obstarávaní.

Kapitola tri je zameraná na elektronické nákupné aukcie. Táto kapitola je rozdelená na sedem častí. V úvode elektronických aukcií sa zoznamujeme s nimi všeobecne. V nasledujúcich kapitolách, kapitoly dva až päť sú popisované jednotlivé hodnotiace kritériá elektronických reverzných aukcií, ako aj riziká, ktoré pri ich využívaní môžu nastať a ako im predchádzat. V poslednej, šiestej kapitole, nájdeme zhrnutie, čiastkový záver a využívanie elektronických aukcií v stavebníctve.

Štvrtá kapitola je venovaná praktickej časti bakalárskej práce, vyhodnoteniu odosielaného dotazníku, vykreslovaniu grafov a zhrnutiu do záveru, čo z tejto bakalárskej práce vyplýva.

Pre naplnenie cieľov bakalárskej práce sú použité tieto všeobecné metódy skúmania: pre popis vývoja verejných stavebných zákaziek metóda historická (štúdium dostupnej odbornej literatúry a historických prameňov), metóda analýzy a syntézy bude využitá pri popise zákonov o verejných zákazkách, definovaní problémov, výhod a nevýhod elektronických reverzných aukcií a kritérií, ktoré riešíme ich hodnotení.

2. VEREJNÉ ZÁKAZKY

Sú zákazky, ktoré sa realizujú na základe zmluvy so zadávateľmi a dodávateľmi, ktorých predmetom je poskytnutie dodávok alebo služieb alebo prevedenie stavebných práce, ktoré sa realizuje iba na základe písomnej zmluvy. Podľa výšky predpokladanej hodnoty ich môžeme rozdeliť na nadlimitné, podlimitné a zákazky malého rozsahu, podľa predmetu dodávky, služieb a stavebných prác. [1]

V ČR je zadávanie verejných zákaziek upravené zákonom 137/2006 Sb., v znení zákona 110/2007 Sb. a ďalej je vymedzená smernicou EU 2004/18/ES a EU 2007/17/ES z 31. marca 2004. V minulosti bolo zadávanie verejných zákaziek upravené najskôr zákonom 199/1994 Sb. (v rokoch 1994-2004) a neskôr zákonom č. 40/2004 (v rokoch 2004-2006). V období komunizmu vedeného plánovaného hospodárstva nebola úprava verejných zákaziek ako samostatný obor potrebná a obdobné procesy boli upravené len hospodárskym zákonníkom. Prvá právna úprava platná území ČR bol ríšsky zákonník z 90. rokov 19. storočia.

2.1 Druhy a členenie

Zadávateľ je povinný stanoviť predpokladanú výšku peňažného záväzku, ktorý vyplýva z plnenia verejnej zákazky. Zadávateľ je povinný túto výšku stanoviť pred zahájením zadávacieho riadenia kvôli účelom postupu. Výška peňažného záväzku musí byť bez dane z pridanej hodnoty. Zadávateľ je povinný určiť rozhodnú cenu v súlade so zákonom š.137/2006 Sb. Na určenie výšky odhadovanej hodnoty je rozhodujúci deň poslania oznámenia o zahájení zadávacieho riadenia k uverejneniu. [1] [2]

Nadlimitná verejná zákazka

Týmto typom zákazky rozumieme najmenšiu finančnú čiastku u verejnej zákazky na služby a dodávky na 5 857 000 Kč bez dane z pridanej hodnoty a u stavebných prác je čiastka odpovedajúca 146 447 000 Kč bez dane z pridanej hodnoty. [1]

Podlimitná verejná zákazka

Verejná zákazka tohto typu odhaduje hodnotu verejnej zákazky na služby a dodávky najmenej 2 000 000 Kč bez dane z pridanej hodnoty a stavebnej zákazky je to najmenej 6 000 000 Kč bez dane z pridanej hodnoty. [1]

Verejná zákazka malého rozsahu

Verejnou zákazkou rozumieme zákazku, ktorej finančný limit nedosiahne pri predpokladoch na verejné zákazky na dodávky alebo služby výšky 2 000 000 Kč bez dane z pridanej hodnoty a na verejné stavebné zákazky výšku limity 6 000 000 Kč bez dane z pridanej hodnoty. [1]

Verejné zákazky na dodávky

Predmetom verejnej zákazky na dodávky je poriadenie určitej veci, ktoré môže byť prevedené formou leasingu, prenájmu, kúpou alebo prípadne inak. Veci, ktoré sa sem radia môžu byť veci nehnuteľné, hnuteľné, ale aj ovládateľné prírodné sily. Týmto druhom zákazky rozumieme tiež verejné zákazky, ktorých predmetom je tiež poskytnutie služby, ako napríklad uvedenie daného tovaru do prevádzky. Pokiaľ nie je táto činnosť alebo činnosti podobného charakteru základným účelom, ale len neodkladným doplnením, tak to platí ako verejná zákazka na dodávky. [1]

Verejné zákazky na služby

Verejnými zákazkami na služby rozumieme všetky verejné zákazky, ktoré nesplňujú charakter verejných zákaziek na dodávky ani charakter verejných zákaziek na stavebné práce. Takto zákon definuje verejné zákazky na služby. Nižšie nájdeme

dľalšie rozdelenie verejných stavebných zákaziek, ktoré upresnia verejné zákazky na služby. [1]

Verejné zákazky na stavebné práce

Verejné zákazky na stavebné práce sa skladajú z troch základných kategórií. Medzi ne patria stavebné činnosti ako postavenie novej stavby, stavebné úpravy a projektová činnosť. Ďalej poskytnutie práce poriadenej s využitím sprostredkovateľských a iných podobných služieb, ktoré zadávateľovi poskytuje iná osoba. Napriek tomu, že sprostredkovateľ poskytuje určitú službu, sa považuje zákazkou na stavebné práce. [1]

PPP projekty

Úplne iným druhom verejných zákaziek sú tzv. PPP – Public-Private Partnership, pri ktorom súkromný subjekt zaobstaráva na svoje náklady potrebný statok, ktorý potom predáva do verejného užívania a za takto poskytnutý (vlastne prenajatý) statok vyberá po dlhú dobu mýto. Výhodou je, že takáto vec (napríklad diaľnica) môže byť zaobstarané značne skôr, než by mohli byť našetrené prostriedky z verejných zdrojov. Nevýhodou je, že sa verejný subjekt zaväzuje na veľmi dlhú dobu, ktoré iste značne presahuje obdobie, po ktorom sú oprávnení jednať správcovia, ktorí prípad vyjednali a nezriedka taktiež vedie k málo kontrolovanému zadlženiu. [3]

2.2 Zadávateľ verejnej zákazky

Zákon vymedzuje 3 možné kategórie zadávateľov. Verejný, dotovaný a sektorový zadávateľ. Sektorového zadávateľa tiež môžeme nazvať ako sieťového alebo odvetvového zadávateľa. Zadávateľom sú fyzické osoby rovnako, ako aj právnické osoby. Za jedného zadávateľa berieme tiež niekoľko zadávateľov, ak sú združení pre účely spoločného postupu, ktoré smeruje k zadaniu verejnej zákazky. Musí byť však potvrdené písomnou dohodou dotknutých osôb. [1] [4]

Verejný zadávateľ

Rozdelením na nasledujúce kategórie určíme zadávateľa len vo všeobecnej rovine. Spadať budú pod ne tiež organizačné zložky zadávateľa takto všeobecne vymedzeného. Česká republika nebude len ako štát zadávateľom, ale tiež jej jednotlivé organizačné zložky. Územný samosprávny celok je tiež ako zadávateľ považovaný spolu s jeho mestskými časťami alebo obvodmi. Fyzická osoba medzi verejných zadávateľov patriť nikdy nebude.

1. Česká republika
2. Štátnej príspevkovej organizácii
3. Územný samosprávny celok alebo príspevková organizácia, u ktorej funkciu zriaďovateľa vykonáva územný samosprávny celok
4. Pozemkový fond Českej republiky, štátny fond, Česká národná banka, Český rozhlas, Česká konsolidačná agentúra, zdravotná poisťovňa, dobrovoľný zväzok obcí a iná právnická osoba, pokiaľ bola zriadená zákonom na základe zákona za účelom uspokojovania potrieb verejného záujmu a je finančovaná prevažne verejnými zadávateľmi, alebo je verejnými zadávateľmi riadená alebo verejný zadávatelia menujú viac než polovicu členov v jej správnom, riadiacom alebo kontrolnom orgáne [5]

Dotovaný zadávateľ

Právnická alebo fyzická osoba, ktorá zadáva verejnú zákazku hradenú z viacej než z 50% peňažných prostriedkov poskytnutých verejným zadávateľom a to i prostredníctvom inej osoby, je dotovaným zadávateľom, pokiaľ:

- ide o taxatívne vymedzené verejné zákazky na stavebné práce vo výške aspoň 125 451 000 Kč, ide o nadlimitnú zákazku
- ide o taxatívne vymedzené nadlimitné zákazky na služby

Pokial' ide o prvú podmienku je treba upresniť že pod pojmom poriadenie sa myslia stavebné práce, ktoré sa daných objektov týkajú. Treba však myslieť na finančný limit, ktorý vychádza zo zákona. Nákladnejšie úpravy ako rekonštrukcia budovy budú výnimcočné. Väčšinou sa v praxi objaví výstavba. Dotovaný zadávateľ postupuje ďalej pri zadávaní verejných zákaziek podľa ustanovenia zákona o verejných zákazkách platných pre verejného zadávateľa. [5]

Sektorový zadávateľ

- osoba vykonávajúca niektorú z relevantných činností pokial':
  - a) túto relevantnú činnosť vykonáva na základe zvláštneho či výhradného práva
  - b) nad touto osobou môže verejný zadávateľ priamo či nepriamo uplatňovať dominantny vplyv, dominantný vplyv uplatňuje v prípade, že
- disponuje väčšinou hlasovacích práv sám či na základe dohody s inou osobou
- menuje či volí viac než polovicu členov v jej štatutárnom, správnom dozorcovskom či kontrolnom orgáne [5]

Centrálny zadávateľ

Po novom zákon zavádza inštitút centrálneho zadávateľa. Obstarávateľ má možnosť si tovar zhotoviť, služby alebo práce riešiť prostredníctvom centrálneho zadávateľa, bez toho aby sami museli podstupovať zadávacie konanie. To je naopak úlohou centrálneho zadávateľa. Centrálnym obstarávateľom môže byť výhradne obstarávateľ, pričom zákon ďalej neobmedzuje, ktorá osoba centrálnym obstarávateľom bude. Obstarávatelia ukončia s centrálnym obstarávateľom pred začatím centralizovaného zadávanie zmluvu, v ktorej upraví podmienky súvisiace s centralizovaným zadávaním.

Od 15. 9. 2010 môže centrálna zadávateľ v rámci verejného obstarávania zhotovovať tovar aj priamo pre seba čo doteraz nebolo možné a centrálnie zadávateľ pre obstaranie služieb, dodávať, alebo stavebných prác priamo pre seba musel vyhlasovať samostatné výberové konanie. [5]

2.3 Kontrola

Verejné subjekty v ich počínaní kontrolujú špecializované úrady, u ktorých by bolo na mieste očakávanie, že jednajú nestranne a dôrazne. V Českej republike je to ÚOHS – Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Tento úrad je potom po právnej stránke pod dohľadom správneho súdnictva v prípade, že jeho úkony vyvolajú pochybnosti a niekto z oprávnených účastníkov sa obráti na súd.

Vedľa toho tématiku verejných zákaziek neformálne a všeobecne kontrolujú niektoré nezávislé subjekty ako Transparency International, Ružový panter apod. Po necelých 20 rokoch nové tradície zadávaní verejných zákaziek bude na mieste bilancovanie, či bola, či nebola doposiaľ kontrola dosť dôrazná a efektívna. [6]

2.4 Verejný obstarávateľ

Verejný obstarávateľ je osoba, ktorá je povinná vykonávať činnosť prostredníctvom fyzických osôb vo verejnom obstarávaní a sú zapísané v zozname odborne spôsobilých osôb na verejné obstarávanie. Avšak verejný obstarávateľ nie je povinný vykonávať činnosť pri zadávaní zákaziek s nízkymi hodnotami prostredníctvom odborne spôsobilej osoby.

Verejný obstarávateľ na účely tohto zákona je:

- a) Česká republika zastúpená svojimi orgánmi,

- b) obec,
- c) vyšší územný celok,
- d) právnická osoba, ktorá splňa požiadavky podľa odseku 2,
- e) združenie právnických osôb, ktorého členom je aspoň jeden z verejných obstarávateľov uvedených v písmenách a) až d). [7]

2.5 Postupy vo verejnem obstarávaní

Konečný prijímateľ musí realizovať výber dodávateľov podľa pokynov vo svojej zmluve o financovaní, teda podľa platného zákona o verejnem obstarávaní. Pri jeho realizácii musí zvoliť vhodnú metódu verejného obstarávania a postupy realizácie jednotlivých metód. Výberové konanie môže žiadateľ o príspevok realizovať aj pred podaním projektu.

Postupy vo verejnem obstarávaní sú

- a) verejná súťaž - vyhlasuje vyhlasovateľ súťaže pre neobmedzený počet záujemcov,
- b) užšia súťaž - vyhlasuje vyhlasovateľ pre neobmedzený počet záujemcov. Verejný obstarávateľ/obstarávateľ/dotovaná osoba môže obmedziť počet záujemcov, ktorých vyzve na predloženie ponuky,
- c) rokovacie konania - sú postupy, v rámci ktorých verejný obstarávateľ rokuje s vybratým uchádzačom alebo vybratými uchádzačmi o podmienkach zákazky. Rokovacie konanie môže byť so zverejnením alebo bez zverejnenia. **Rokovacie konanie so zverejnením (RKSZ)** sa vyhlasuje pre neobmedzený počet záujemcov. Verejný obstarávateľ, obstarávateľ adotovaná osoba môže obmedziť počet záujemcov, ktorých vyzve na predloženie ponuky a na rokovanie. **Rokovacím konaním bez zverejnenia (RKBZ)** nemožno uzavrieť rámcovú dohodu. Rokovacie konanie môže verejný obstarávateľ, obstarávateľ adotovaná osoba použiť len v prípade, ak splní stanovené podmienky v zákone,

d) súťažný dialóg - sa vyhlasuje pre neobmedzený počet záujemcov. Verejný obstarávateľ, obstarávateľ a dotovaný subjekt môže obmedziť počet záujemcov, s ktorými viedie dialóg, s cieľom vypracovať jedno alebo viac vhodných riešení splňajúcich požiadavky verejného obstarávateľa, obstarávateľa, dotovanej osoby, na ktorých základe sú vybratí záujemcovia vyzvaní na predloženie ponuky. Verejný obstarávateľ, obstarávateľ, či dotovaná osoba môže použiť súťažný dialóg, ak ide o obzvlášť zložité projekty a nemožno použiť verejnú súťaž alebo užšiu súťaž. Cieľom súťažného dialógu je nájsť a definovať najvhodnejší spôsob na uspokojenie potrieb verejného obstarávateľa, obstarávateľa, dotovanej osoby. Ponuky sa musia vyhodnotiť len na základe ekonomickej najvhodnejšej ponuky. [8]

3. ELEKTRONICKÉ AUKCIE

Dnes, kupujúci pre federálne agentúry, štátne a miestne vlády, a občí sú pod rastúcim tlakom, aby robili viac s menším počtom pracovníkov a zdrojov. To často zahŕňa plnenie svojej misie a nákup požadovaného tovaru a služieb pomocou najúčinnejších a najefektívnejšie možných spôsobov. Na dosiahnutie tohto cieľa, mnoho vládnych kupujúcich sa obracia k novým technológiám a nákupným procesom. Jedna technológia, ktorá sa stáva stále viac populárna pre vládnych kupujúcich je použitie reverznej aukcií. Mnoho z vládnych kupujúcich sú schopní realizovať veľké úspory pomocou reverznej aukcie na nákup pre komodity, tovary a služby. Tieto ušetrené úspory môžu vlády použiť na ďalšie položky rozpočtové položky a programy, a zmierniť vplyv prísnych ekonomických podmienok.

Reverzné aukcie sú štruktúrované výberové udalosti, kedy sa dvaja alebo viac dodávateľov snaží dať najlepšiu ponuku na dodávku tovarov alebo služieb. Je tam veľa možností a obchodných pravidiel, ktoré môžu byť rôzne nastavené pre každú reverznú aukciu zvlášť. Ja sa zameriam na vplyv reverzných aukcií vo verejnem sektore. Budem sa snažiť poukázať, prečo je výhodné zavedenie reverzných aukcií. Tiež načrtнем niektoré z problémov, ktorým kupujúci čelia, ak premýšľajú o prijatí reverzných aukcií. [9]

V poslednej dobe sa dosť rozširuje nakupovanie pomocou reverzných e-aukcíí. Elektronická aukcia je mimoriadne výhodný postup pre zadávateľa zákazky, lebo mu dáva možnosť znížiť ponukové ceny a/alebo zvýšiť niektoré hodnoty (technické, kvalitatívne), ktoré sa týkajú určitých prvkov ponúk oproti už vyhodnoteným ponukám. Je výhodný aj pre uchádzača, ktorý potom, ako sa dozvie o výsledku vyhodnotenia ponúk, môže – v snahe získať zákazku – ešte znížiť ponukovú cenu alebo niektoré hodnoty, ktoré sa týkajú určitých prvkov ponúk. Prax ukazuje, že elektronická aukcia skutočne prináša zadávateľovi zákazky ďalšie zníženie ceny oproti ponukovej cene už riadne vybranej najvýhodnejšej ponuky ktoroukoľvek súťažnou metódou verejného obstarávania. Je pozoruhodné, aké efektívne výsledky dosahujú aj malí obstarávatelia pri podprahových súťažiach pri úspore svojich malých finančných prostriedkov. Elektronická aukcia prebieha v reálnom čase (lebo využíva elektronické zariadenia) a preto nespôsobuje prakticky žiadne predĺženie

obstarávacieho procesu. Preto možno využívanie elektronickej aukcie zadávateľom zákaziek odporučiť.

Zadávateľ zákazky nesmie používať elektronickú aukciu spôsobom, ktorý by bránil čestnej hospodárskej súťaži, ani nesmie meniť predmet zákazky, ktorý bol definovaný v oznamení o vyhlásení verejného obstarávania a v súťažných podkladoch.

Postupy pri elektrickej aukcii stanovuje zákon o verejnem obstarávaní. Účelom elektronickej aukcie je zostaviť poradie ponúk automatizovaným vyhodnotením, ktoré sa uskutoční po úplnom vyhodnotení ponúk. Elektronická aukcia sa nepoužije, ak ide o zákazky na zabezpečenie služby, ktorej charakteristické parametre a hodnoty nie sú kvantifikovateľné a nedajú sa vyjadriť v číslach alebo percentách.

Elektronickú aukciu môže zadávateľ zákazky použiť pri zadávaní zákazky vo verejnej súťaži, v užšej súťaži, v rokovacom konaní so zverejnením, v rámci dynamického nákupného systému a pri opäťovnom otvorení súťaže medzi všetkými účastníkmi rámcovej dohody vtedy, ak možno presne určiť technické požiadavky, týkajúce sa predmetu zákazky. Východiskom elektronickej aukcie je cena v prípade, že kritériom na vyhodnotenie ponúk je najnižšia cena. Ak sa ponuky vyhodnocujú na základe najvhodnejšej ponuky, potom východiskom elektronickej aukcie sú ceny alebo nové hodnoty prvkov ponúk, ktoré sú uvedené v technických požiadavkách.

Ak zadávateľ zákazky chce použiť elektronickú aukciu, musí túto skutočnosť uviesť v oznamení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v oznamení použitom ako výzva na súťaž. Súťažné podklady potom musia obsahovať najmä prvky, ktoré budú predmetom aukcie, limity hodnôt, ktoré možno predložiť, informácie, ktoré budú uchádzcačom sprístupnené

v priebehu aukcie, informácie o priebehu aukcie, podmienky, za ktorých uchádzcači môžu predkladať ponuky a informácie týkajúce sa použitého elektronickeho zaradenia a podmienky a špecifikácie technického pripojenia. [10]

3.1 Kritériá na vyhodnotenie ponúk

Ponuky vo verejnom obstarávaní sa vyhodnocujú na základe kritérií na vyhodnotenie ponúk, ktoré musia byť uvedené už v Oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo vo výzve na predloženie ponuky.

Ponuky sa vyhodnocujú na základe :

- a) ekonomicky najvhodnejšej ponuky
- b) najnižšej ceny [11]

Ekonomicky najvhodnejšia ponuka

Je jedným z najlepších spôsobov na vyhodnotenie ponúk. Pri hodnotení na základe ekonomicky najvhodnejšej ponuky sa nezneužíva zo strany uchádzačov často využívané zámerné a nepremyslené znižovanie ponukovej ceny z dôvodu aby uchádzač uspel v súťaži ako najlacnejší avšak na úkor kvality diela alebo poskytnutej služby a dodaného tovaru.

V tejto súvislosti platí, že ak sa ponuky vyhodnocujú na základe ekonomicky najvhodnejšej ponuky, verejný obstarávateľ a obstarávateľ určí jednotlivé kritériá súvisiace s predmetom zákazky, ktorými sú napríklad:

- 1) lehota výstavby alebo lehota poskytnutia služby alebo lehota dodania tovaru,
- 2) kvalita,
- 3) cena,
- 4) technické vyhotovenie,
- 5) estetické a funkčné charakteristiky,
- 6) environmentálne charakteristiky,
- 7) prevádzkové náklady,
- 8) efektívnosť nákladov,
- 9) pozáručný servis a technická pomoc,

Kritériom na vyhodnotenie ponúk nesmie byť dĺžka záruky, podiel subdodávok a lehota splatnosti faktúr taktiež požiadavky určené na preukázanie finančného a ekonomickejho postavenia a technickej alebo odbornej spôsobilosti uchádzača alebo záujemcu.

Verejný obstarávateľ a obstarávateľ okrem jednotlivých kritérií určí aj pravidlá uplatnenia kritérií, ktorými zabezpečí kvalitatívne rozlíšenie splnenia jednotlivých kritérií. Verejným obstarávateľom a obstarávateľom určené pravidlá uplatnenia kritérií musia byť nediskriminačné a musia podporovať čestnú hospodársku súťaž.

Ku každému z kritérií sa určí relatívna váha, ktorú možno vyjadriť určením intervalu s príslušným maximálnym rozpätím. Napr. obrazne povedané pri kritériach cena, lehota výstavby, kvalita, môže byť váha nasledovná:

Cena: 50%

Lehota výstavby: 25%

Kvalita: 25%

Ďalej sa ponuky vyhodnocujú na základe bázického variantu, ktorým je vždy najlepšia ponuka pre dané kritérium. Ostatné ponuky sa vyhodnocujú matematickým prepočtom. Nakoniec sa všetky hodnoty ponúk uchádzačov pri jednotlivých kritériach spočítajú a určí sa poradie výsledné. [11]

Najnižšia cena

Je spôsob vyhodnotenia ponúk na základe posúdenia najnižšej ceny. Tento spôsob vyhodnotenia je veľmi jednoduchý a rýchly. Samozrejme je aj najtransparentnejší nakoľko sa posudzuje iba cena, ktorá je vyčíslená v ponuke. Tu prichádza často k zneužívaniu a podhodnocovaniu skutočnej reálnej ceny diela, tovaru alebo služby. Uchádzač často podhodnocuje predpokladanú cenu zákazky a predkladá ponuku aj o 50% nižšiu ako je predpokladaná cena, ktorá podotýkam musí byť kvalifikované stanovená, nehovoriac o určení ceny za stavebné práce, ktoré sa často realizujú niekoľko rokov. [11]

3.2 Dôvody pre prijatie

Existuje mnoho presvedčivých dôvodov pre vlády, aby prijali reverzné aukcie. Mnoho z prínosov zavedenia opačnej dražby boli stanovené v súkromnom sektore, a potom boli potvrdené skúsenosťami štátov a vládnych agentúr. Použitie reverzných aukcií sa stala viac rozšírená v reakcii na rast internetu a jeho hodnota ako nástroj pre vyhľadávanie a výmenu informácií. Ako internet rastie, reverzné aukcie sa vyvinuli ako účinný a štruktúrovaný spôsob, ako vykonávať on-line rokovania s dodávateľmi. V skutočnosti sú reverzné aukcie úplne revolučný spôsob, ako by malo mnoho vládnych nakupujúcich podnikať. Reverzné aukcie ponúkajú vládam významné úspory nákladov, zvýšenie transparentnosti, získanie viacerých dodávateľov čo spôsobí väčšiu konkurenciu a tým lepšiu konečnú cenu produktu alebo služby, poskytovanie späťnej väzby pre účastníkov. Dôvody pre prijatie sú popísané podrobnejšie v ďalších odsekokoch. [9]

Povolenie

Mnoho vlád sa rozhodlo implementovať reverzné aukcie pre boj s korupciou, zníženie počtu rokovanií, a zabezpečenie transparentnosti procesu vládneho nákupu. Uľahčuje štruktúrované a automatizované rokovania, reverzné aukcie poskytujú jasný a zdokumentovateľný proces pre dosiahnutie dohody o cenách pre mnoho rôznych druhov tovaru a služieb. Reverzné aukcie zachovávajú dražiteľovi anonymitu a poskytujú dodávateľom v reálnom čase spätnú väzbu cien. To znamená, že dodávatelia budú okamžite mať oboznámenie o tom, kde stoja vzhľadom k ostatným konkurentom. Navyše, môžu kupujúci, audítori, manažment, alebo iní pracovníci majú prehľad o rokovaní v reálnom čase. Vďaka svojej unikátnej konštrukcii a transparentnosti procesu, reverzné aukcie sú skvelý spôsob, ako spravodlivo nakupovať v súlade nákupnou politík alebo právnymi predpismi. [9]

Cena

Jedným zo zrejmých prínosov z reverzných aukcií vládnych kupujúci je ich účinnosť ako prostriedok rokovania cenu nákupu. Tak dlho, ako majú vládni kupujúci fond kvalifikovaných dodávateľov, ktorí sú ochotní podieľať sa na reverznej aukcii, bude sila konkurenčných ponúk väčšia a ceny pôjdu dole. Je dôležité si uvedomiť, že v reverznej aukcii je to sila trhu a konkurenčné ponuky, ktoré tlačia ceny nižšie. Predajcovia sú potom nútení reagovať na tieto signály trhových cien, a upraviť ich ceny nadol. Niektorí vládni kupujúci boli schopní realizovať úspory v rozmedzí od 10% do 30% na niektoré z predmetov, ktoré nakúpili. Tieto úspory istým spôsobom tvoria ďalšie peniaze, ktoré môžu byť použité pre iné, viac produktívne účely. [9]

Doby cyklu

Tradičný proces nákupu pre kvalifikovaných dodávateľov umožňuje, kontaktovať každého z týchto dodávateľov, získavanie cien, rokovania s týmito dodávateľmi a konečné podnikanie. Vyjednávanie s dodávateľmi môže byť časovo náročné a prácne prevládnego kupujúceho. Reverzné aukcie ponúkajú spôsob, ako znížiť zložitosť a získať ceny v rýchлом a štruktúrovanom formáte, ktorý podporuje nižšie ponuky od dodávateľov v rámci stanoveného obdobia. Časový prvak reverzných aukcií spolu s dobre definovaným začiatkom a koncom, vedie k efektívному vyjednávaniu a pomáha dokončiť vyjednávanie o cenách na konci aukcie. To ušetrí veľa času a úsilja, ktoré potom môžu byť použité opäť na iné produktívne činnosti. [9]

Transparentnosť

Pre vládnych kupujúcich je transparentnosť v procese nakupovania veľmi dôležitá. V niektorých oblastiach boli reverzné aukcie vykonané ako prostriedok na zníženie korupcie a nastolenie rovnakých podmienok. Pri správnom implementovaný, reverzné aukcie ako proces

nedovoľujú bid rigging (čo je bid rigging a ako mu predísť je uvedené v nasledujúcich odstavcoch, ako aj ich rozdelenie). [12]

Bid riggingu a jeho druhy

Termínom bid rigging sa označuje tajná dohoda uchádzačov o verejnú zákazku, ktorí sa miesto vzájomnej konkurencie dohodli na zámernom zvýšení ceny alebo znížení kvality podanj ponuky. Táto aktivita je v rozpore so základními princípmi verejnej súťaže a vo všetkých členských štátoch OECD je nelegálny.

Často sa potenciálni dodávatelia tiež popredu dohodnú, ktorý z nich predloží zdanlivo najvhodnejšiu ponuku a zákazku získa. Hlavným motívom pri tom zostáva snaha o zvýšenie celkovej ceny zákazky. Ostatní „súťažiaci“ si potom rozdelia dodatočný zisk (vzniknutý umelým navýšením ceny) alebo sa stanú subdodávateľmi víťaza.

Druhy:

Krycia ponuka je najobvyklejšou formou bid riggingu. Účastníci podávajú také ponuky, ktoré majú vytvoriť iba ilúziu skutočnej súťaže, napr. ponúknu zámerne vysokú cenu alebo aspoň cenu vyššiu než predom dohodnutý víťaz, prípadne upraví parametre svojej ponuky tak, aby bola z nejakého dôvodu neakceptovateľná pre zadávateľa.

Utlmenie ponúk označuje situáciu, kedy sa dohodnuté firmy súťaže vôbec nezúčastnia alebo v jej priebehu svoju ponuku stiahnu.

Rotácia ponúk zaručuje v horizonte niekoľko zákaziek postupné vystriedanie firiem na pozícii víťaza podľa predom dohodnutých podmienok.

Pridelenie trhu. Dodávatelia si podľa stanovených kritérií rozdelia trh a v daných segmentoch si vo verejných zákazkách nekonkurujú. [10]

Spolupráca

Reverzné aukcie tiež predstavujú prostredie, ktoré uľahčuje 2 alebo viacerým kupujúcim spolupracovať na nákupoch. Kupujúci môže spolupracovať on-line, rozvíjať kapacitu, obchodné pravidlá a nastaviť ďalšie dôležité parametre pre reverzné aukcie. Ostatní pracovníci ako aj manažéri a audítori môžu tiež zobrazovať reverzné aukcie a sprievodnú dokumentáciu rovnako. Reverzné aukcie tiež zvyšujú spoluprácu s dodávateľmi pre mnoho druhov komodít a dodávateľ môže klásiť otázky a môžu rýchlo reagovať na špecifikácie a rokovania. [9]

Účasť na e-aukciách

Ked' sú reverzné aukcie dobre urobené, mali by posilniť účasť v procese nakupovania. Reverzné aukcie uľahčujú kvalifikovaným dodávateľom zúčastňovať sa procesu nakupovania tým, že nakupujú výhodnejšie a v reálnom čase získavajú spätnú väzbu, a skracujú dobu cyklu nákupu. To šetrí čas, znižuje dodávateľom náklady a zruší inak zdĺhavé a časovo náročné rokovania. Navyše skutočnosť, že reverzné aukcie sú k dispozícii na webe ich robia viac prístupnými širšej skupine výrobcov a poskytujú globálny prístup pre dodávateľov. Tieto faktory môžu zvýšiť počet dodávateľov, ktorí sú zapojení do procesu nakupovania. [9]

Spätná väzba

Reverzné aukcie prebiehajú v reálnom čase a účastníci tak získavajú spätnú väzbu ihneď. To znamená, že v momente, kedy bude dodávateľom ponuka umiestnená, bude dodávateľ vedieť, či jeho ponuka bola dosť dobrá a vyhral. To dáva dodávateľom informácie, ktoré potrebujú, aby zostali konkurencieschopné a môžu im pomôcť prispôsobiť svoje obchodné procesy a postupy rýchlo, aby zostali konkurencieschopné v budúcnosti. Týmto spôsobom reverzné aukcie poskytujú v reálnom čase porovnanie ponúk, ako dodávateľ stojí vo vzťahu k iným dodávateľom. Ak dodávateľ stratí vedúce postavenie v reverznej aukcii, tak má

možnosť zdokonaliť svoje operácie na znižovanie nákladov, produkovať lepšie výrobky alebo inak lepšie splniť požiadavky kupujúceho. [9]

Výsledok pre vládnych kupujúcich

Kým reverzné aukcie jasne stanovujú významné a merateľné prínosy pre štátnych kupujúcich, sú tu niektoré problémy, ktoré by mal verejný sektor ako kupujúci zvážiť, keď uvažuje o reverzných aukciách. Pokiaľ na toto myslia, môžu vlády úspešne prijímať reverzné aukcie a vyvarovať sa niektorým dôležitým nástrahám. Medzi otázky, ktoré kupujúci musí bráť na vedomie patrí: zákonnosť reverzných aukcií, procesné úpravy ktoré proces na nakupovanie potrebuje, je potrebné mať podporu vedenia, pochopenie, kedy sa použijú reverzné aukcie a náklady spojené s ich použitím. [9]

Jasné špecifikácie

Dôležitá bod, ktorý sa vzťahuje na reverzné aukcie rovnako ako aj na ďalšie nákupné metódy je význam jasných špecifikácií a definícií požiadaviek. Bez jasnej definície toho, čo kupujúca organizácia vyžaduje, môže dodávateľ zle pochopiť, čoho sa jeho ponuky vlastne týka. Je to veľmi problematické pre proces nákupu všeobecne. Avšak pre reverzné aukcie, ktoré nemajú jasne definované požiadavky sú výsledky katastrofálne. Ak dodávatelia nemajú jasnú predstavu o tom, čoho sa ponuky týkajú je nemožné, aby ich ponuka bola najlepšia alebo sa dostali na správnu cenu. Bez jasnej špecifikácie alebo definície požiadaviek, by sa nemali vládni kupujúci pokúšať o využitie reverznej aukcie. [9]

Náklady

Tu sú skutočné náklady na prevedenie reverznej aukcie. Jeden z najväčších nákladov pre reverzné aukcie je spojený so získaním technológie potrebnej na vykonanie reverznej aukcie.

Táto technológia je vo vlastníctve spoločnosti, ktoré vyvinuli softvér a vykonávajú reverzné aukcie. Tieto spoločnosti zarábajú na jednom z dvoch spôsobov. Prvý spôsob je tým, že predávajú licencie na používanie softwaru organizácii usilujúcej sa o prevedenie reverznej aukcie. Táto licencia môže byť predaná jednorazovým licenčným poplatkom alebo pravidelnými poplatkami v závislosti na tom, ako je štruktúrovaná zmluva s poskytovateľom. Druhý spôsob, ktorým poskytovatelia na technológií zarábajú je poskytovanie služieb, poskytovanie reverzných aukcií na účet spoločnosti vykonávajúcej nákup. Za tieto "full service" alebo "managed service" si predajcovia často účtujú percento z transakcie alebo vyššiu hodinovú sadzu za poskytovanie týchto služieb. Je tu tiež časový záväzok, ktorý je vyžadovaný od kupujúcich a dodávateľov. [9]

3.3 Zákonnosť reverzných aukcií

Každé vládne agentúry, či federálne, štátne, miestne, alebo iné obce je potrebné, aby sa ubezpečili, že reverzné aukcie sú legálne ako zaobstarávateľské metodiká. Pre federálnu vládnu agentúru, Federal Acquisition Regulations (FAR), už ďalej neobsahujú prípadné nejasnosti o tom, či sú alebo nie sú zakázané reverzné aukcie. Namiesto toho sa federálna vláda aktívne snaží vykonávať pokročilé nákupné techniky, ako sú reverzné aukcie, ktoré boli efektívne využívané v súkromnom sektore už viac rokov. To je zrejmé v niektorých novších federálnych predpisov, ako je E-Government Act z roku 2002 a ochrany, ako je 12.5.2004 poznámka, z Úradu pre verejné obstarávanie postupu. Súd tiež odmietol žaloby, ktoré tvrdia, že v reverznej aukcii "vedome dodávateľ zverejní cenovú ponuku alebo návrh skôr, ako ho ocenia". Tieto zákony, predpisy, postupy a súdne rozhodnutia poskytli impulz federálnym vládam, aby prijali reverzné aukcie.

Mnoho štátov tiež prijíma reverzné aukcie ako prostriedok vedenia určitých druhov nákupov. V niektorých prípadoch majú štaty zákony a pravidlá, ktoré nariadujú otvorenú konkurenciu, využívajú moderné zdroje a nakupujú technológie, ako sú reverzné aukcie. Napríklad, štát Texas, Úradu štátneho nákupu a všeobecných služby má pravidlá a zásady, ktoré vyžadujú použitie určitých schválených nákupných metodík. Reverzné aukcie sú jedným z týchto schválených metodík. Ostatné štaty sú pomalšie v prijímaní opačnej dražby, pretože štátne

právo jasne nehovorí o použití reverzných aukciách alebo ich môžu mať zakázané úplne. Tieto štaty budú pravdepodobne čakať na použitie reverzných aukcií, kým nákupné zákony a postupy ich vlády zmenia, alebo kým nariadenia a zákony jasne vyjadria, že reverzné aukcie začnú používať. Je dôležité pre všetky obce, ktoré sa usilujú o realizáciu nákupných aukcií skontrolovať právne predpisy, pravidlá a postupy či sú platné, aby sa ubezpečili, že sú aktualizované tak, aby reverzné aukcie mohli prebiehať. [9]

3.4 Procesné Úpravy

Prijatie novej technológie zahŕňa určité úsilie a vyžaduje tiež prehodnotenie ako sa veci majú urobiť, aby sa nové technológie alebo procesy začali využívať. To je niekedy ľahšie urobiť, keď organizácia alebo agentúra už zaviedla zásady, postupy a spôsoby, ako robiť veci. Vykonávanie nákupných aukcií často znamená prehodnotenie celého nákupného procesu, kde sa bude rokovať o reverznej aukcie a Internet based sourcing metódy. Niektoré oblasti, ktoré budú musieť byť upravené vrátane kvalifikačných postupov sú napríklad žiadosti, nové postupy, nové postupy pre prispôsobenie sa reverzným aukciám, nové postupy ponúk analýzy, a postupy pre riadenie a monitorovanie reverznej aukcie. Ďalšie časti procesu sú zmeny v procese pridelovania zákazky a zmeny v procese dokumentácie a príprava na audity.

Môže trvať trochu času pokial nákupný personál získa znalosti potrebné na vykonanie reverznej aukcie a pokial si zvyknú na nový proces. To znamená, že sa manažéri alebo ľudia v rámci organizácie snažiaci sa hľadať reverzné aukcie musia mať plán, ktorým môžu zrýchliť proces s nakupujúcimi. U niektorých organizácií to bude znamenať stretnutia, plánovanie zasadnutí a skúšobné dražby. U ostatných organizácií to môže znamenať školenia alebo uvedenie do problematiky od zamestnanca alebo externého znalca, ktorý s reverznými aukciami už odborné znalosti má. U ostatných organizácií to bude znamenať, že spoločnosť, ktorá prevádzkuje reverzné aukcie poskytuje "full service" spoločnosti využívajúcej reverzné aukcie alebo spoločnosť poskytuje poradenstvo vrátane školení. Cieľom by malo byť poukázanie nakupujúcim ako viest a uskutočňovať aukcie, a tiež preniest poznatky

odborníkov z oboru reverzných aukcií na zvyšok nákupného oddelenia. Mnoho organizácií tieto možnosti kombinuje. [9]

3.5 Podpora vedenia

Aby bolo možné úspešne realizovať reverzné aukcie, je veľmi užitočné mať podporu vrcholového vedenia. S podporou vrcholového vedenia môže byť jednoduchšie, aby sa mohli vykonať zmeny v nákupnom procese, ktoré je potrebné vykonať. Za účelom získania podpory managementu pre reverzné aukcie je často užitočné mať niektoré údaje pre preukázanie obchodnému oddeleniu. Existuje veľa publikovaných štúdií, ako napríklad *Jak levněji a lépe nakupovat – On-line výberová řízení ve firemním nákupu*[13], ďalej *Firemní nákup a e-aukce – Jak šetřit čas a peníze*[14] alebo *Mezinárodní kapitálové trhy – Zdroj financování*[15], ktoré poukazujú na úspory nákladov, ktoré organizácie v súkromnom a verejnem sektore boli schopní dosiahnuť. Navyše to môže byť tiež užitočné pre získanie niektorých ukážkových dát z reverznej aukcie, ktorá bola použitá na nákup vhodnej komodity.

Horné vedenie pre nákupné oddelenie často zakladá špecifické ciele a úlohy pre nákupnú skupinu. Reverzné aukcie môžu byť dôležitou súčasťou napĺňania týchto cieľov a usporenia nákladov, ktoré sa vedenie snaží ušetriť. Z tohto dôvodu je dôležité nájsť spôsob ako zmerať výšku usporených nákladov. Navyše, keď má reverzná aukcia úspech, je dôležité, aby bol vyšší manažment informovaný o tomto úspechu a aby im bolo vyčíslené o akú čiastku išlo. To povzbudí horné vedenie spoločnosti a reverzné aukcie začnú využívať pre nákup čoraz častejšie. [9]

3.6 Kedy aukcie použiť

Reverzné aukcie by nemali byť používané pre všetky nákupy. Je dôležité si uvedomiť, že reverzné aukcie sú len jedným z mnohých nástrojov, ktoré sú k dispozícii kupujúcim. Reverzné aukcie by mali byť používané len keď ich používanie zabezpečí vyššiu úsporu, ako

za použitia iných dostupných nákupných nástrojov. Kedy reverzné aukcie poskytujú väčšiu úsporu? Reverzné aukcie majú tendenciu poskytovať väčšiu úsporu, keď nastanú nasledujúce podmienky: spoločné špecifikácie, konkurencieschopné dodávateľské základne, konkurenčná tržná cenová štruktúra, dlhé dodacie lehoty, nízke náklady na zmenu dodávateľa, nízka distribučná zložitosť, vysoké možnosti úspory, veľká kúpna sila a nákup, ktorý by viedol k non-strategický vzťahom s dodávateľom. Ak mnohé z týchto podmienok popisujú nákup, reverzné aukcie sú pravdepodobne najlepšou voľbou. Príklady položiek, ktoré vládne agentúry úspešne nakúpili pomocou reverznej aukcie patria suroviny, nespracovaný materiál, cestovanie, služby tlače, kapitálové vybavenie, komponenty, a mnoho ďalších položiek. Reverzné aukcie tiež najlepšie fungujú, keď cena predstavuje kľúčový bod rokovania pre nákupnú organizáciu. U niektorých nákupov by mohlo byť použité multikriteriálne hodnotenie, ktoré bude dávať pravdepodobne väčší zmysel.

3.7 Čiastkový záver

Pre vládnych kupujúcich sa môžu reverzné aukcie realizovať zložitejšie, ako sa na prvý pohľad môže zdať. Tak dlho, ako vládne kupujúci pochopí niektoré z otázok, ktoré sa podieľajú na vykonávaní reverznych aukcií, môžu úspešne prijímať túto dôležitú kúpnu technológiu. Realizáciou reverznych aukcií správne a efektívne, vládne subjekty môžu dosiahnuť veľké úspory nákladov spolu s ďalšími výhodami. Vládni kupujúci môžu čeliť niektorým nástrahám, ktoré so sebou reverzné aukcie prinášajú, avšak prínosy reverznych aukcií prevažujú nad rizikami a tak by mali vládni kupujúci tieto reverzné aukcie prijať ako nákupnú metódu, pokiaľ im to zákon dovoľuje. [9]

V nižšie uvedenej tabuľke môžeme vidieť hlavné klady a zápory elektronických nákupných aukcií. (viď tab.č.1)

Dôvody pre PRIJATIE/NEPRIJATIE	+	-
Pád sotware – u		X
Transparentnosť	X	
Automatizácia	X	
Uľahčuje spoluprácu s dodávateľmi	X	
Získanie nových dodávateľov (kontaktov)	X	
Neochota dodávateľov účastiť sa e-aukcií		X
Osobný kontakt		X
Bid rigging		X
Rýchla spätná väzba	X	
Jasné špecifikácie	X	
		6x áno
		4x nie

Tab.č.1 – dôvody pre prijatie/ neprijatie

3.8 Elektronické nákupné aukcie využívané v stavebníctve

E-aukcie využívané v stavebníctve sú vo svojej podstate veľmi podobné ostatným elektronickým nákupným aukciám. Avšak nie sú jednoduchou záležitosťou. Záleží na kvalitnej príprave a správnom prevedení. Práve z tohto vyplynie veľkosť rizika vzniku neočakávaných problémov. S týmito problémami prichádzajú dodatočné investície, ktoré musíme vynaložiť na opravu alebo zamedzenie vzniku neplánovaných situácií. Dodatočné investície sa odrazia samozrejme v rozpočte stavby a tým sa stavba predražuje. Aj napriek týmto hrozbám môžu byť elektronické nákupné aukcie výhodné pri správnom nastavení najdôležitejších dodacích podmienok.

Príprava a postup sa odvíjajú od zložitosti stavby a zložitosti prevedenia. Logicky vyplýva, že čím je stavba zložitejšia, tým je väčšie riziko vzniku problému, väčšie výdavky a práve preto sa musí viac dbať na presné zameranie sa na rizikové body. Čím podrobnejšie a presnejšie je špecifikované zadanie, tým lepší výsledok je možné dosiahnuť v on-line súťaži. Je to výhodne ako pre nakupujúceho, tak pre dodávateľa. Zmenšujem riziko na minimum. Základom je dobre vypracovaná projektová dokumentácia, v ktorej sa zameriavam na čo možno

najviac detailov, aby následne nedochádzalo k sporom súvisiacich napríklad s výkazom výmer, ktoré sú obsiahnuté tiež v prílohe zadania.

Po prednáške v centre spoločnosti Proe.biz som následne zistil, že pokial' má e-aukcia prebehnúť bez problémov, je nutné realizovať viac ako jedno kolo, z pravidla sú to kolá dve až tri. Medzi jednotlivými kolami môžem špecifikovať, pridávať a uberať podmienky pre súťažiacich. Výhoda viacerých kôl spočíva najmä v upresňovaní podmienok, ktoré sú dôležité pre dodávateľa, čím môže eliminovať prípadné chyby, nejasnosti, ktoré smerujú k dodatočným nákladom pri realizácii stavby. Pri zlom nastavení podmienok nás môže stať aj tá spočiatku najlacnejšia alternatíva najviac.

Elektronické nákupné aukcie v stavebníctve využívame hlavne na realizáciu občianskych stavieb, priemyslových stavieb, rôznych rekonštrukcií stavieb, ale napríklad aj námestí, fontán a cintorínov.

Najzložitejšou časťou sú dodávky remesiel a stavebných prác. Ide o ťažko špecifikovateľné kritériá. Realizácia je však podobná ako v predchádzajúcich prípadoch. Musíme dávať však ešte väčší pozor na upresnenie kritérií. Medzi dodávky stavebných prác patria predovšetkým dodávky prác TZB ako elektroinštalácie, vodoinštalácie, plynovody, búracie práce, ale aj vybavenia budov od zariadovacích predmetov po nábytok.

4. PRAKTIČKÁ ČASŤ

Vytvorenie dotazníku

Praktická časť je venovaná vytvoreniu dotazníka a jeho následného rozoslania do českých miest a obcí prostredníctvom emailov, na základe ktorého budú vyhodnotené výsledky a uvedené nižšie do grafov a tabuliek.

Pri tvorbe dotazníkov som spolupracoval s firmou Proe.biz, so sídlom v Ostrave. Pred vytvorením dotazníkov mi problematika bola vysvetlená jedným z ich pracovníkov, Jiřím Cudlinom. Bola mi predvedená názorná ukážka tvorby elektronických nákupných aukcií v praxi spolu s teoretickým výkladom. Čo mi pomohlo lepšie danú problematiku pochopíť. Po vytvorení návrhu dotazníku a skonzultovaním s vedúcim bakalárskej práce, Ing. Tomášom Hanákom Ph. D, bol poslaný návrh dotazníku Jiřímu Cudlinovi do spoločnosti Proe.biz. Po prejdení návrhu mi bolo doporučené niektoré otázky preformulovať, doplniť, poprípade odstrániť. Upravená verzia bola ešte raz skonzultovaná s vedúcim mojej bakalárskej práce a dotazník mal finálnu podobu. Otázky sú formulované predovšetkým jednoducho, aby nikomu nezabral veľa času a týmto dosiahneme väčšiu návratnosť.

S prvým dotazníkom som išiel na mestský úrad v mojom rodnom meste, Považskej Bystrici. Naše mesto je známe tým, že sa elektronickým aukciám začalo venovať ako jedno z prvých miest v Slovenskej republike a tak mi prišlo vhodné, že vyskúšam reakciu na dotazník práve tuto. Najskôr som bol na ekonomickej oddelení, kde mi odpovedali na otázky týkajúce sa financií a ďalej som išiel na stavebné oddelenie, kde som sa rozprával s osobou, ktorá priamo realizuje elektronické nákupné aukcie. Od nej som sa dozvedel odpovede na všetky otázky, ktoré som potreboval vedieť.

Dotazníky som rozosielal mailom na stavebné a obecné úrady. Z 320 vzoriek sa mi vrátilo spať 92, čo predstavuje takmer 30 %. Na úvod dotazníka som oboznámil kompetentých, kto som, čo dotazníkom budem zisťovať a výsledky z dotazníku budú použité čisto pre študijné účely.

Pre lepšiu orientáciu v tom, kto asi elektronické nákupné aukcie používa som sa obrátil na pána Jiřího Cudlina, ktorý mi poskytol informácie o tom, s ktorými mestami a obcami ich

spoločnosť spolupracovala, a ktoré z nich tieto aukcie využívajú. Ako prvým obciam/ mestám som posielal maily práve týmto. Ďalšie som volil zo zoznamu podľa počtu obyvateľov, ktorý som našiel na *wikipedii*. Zoznam obcí/ miest, ako aj to či odpovedali, je možné nájsť v prílohe č.2. [16]

Ako prvú otázku som zvolil „*Názov obce/mesta, kde pracujete*“. Z tejto otázky som chcel zistiť, samozrejme, o akú obec/ mesto ide, ale hlavne to, aká veľká je obec/mesto, z ktorej mi dotazník príde, tým myslím počet obyvateľov. Na základe týchto informácií som chcel potvrdiť alebo vyvrátiť to, že menšie obce/ mestá si elektronické aukcie pre ich nákladnosť dovoliť nemôžu alebo sú nie pre nich práve výhodné.

Druhú otázku „*Vaša pozícia na úrade?*“ som zaradil kvôli tomu, aby som vedel, kto dotazník vyplnil a aké hodnoverné informácie môžem očakávať.

Tretia otázka, „*Aký bol rozpočet Vašej obce/ mesta na rok 2012?*“, je veľmi dôležitá a súvisí s prvou otázkou. Platí, čím väčšia obec/ mesto, tým väčší rozpočet. A čím má obec/ mesto väčší rozpočet, tým viac môže stavať a pravdepodobnosť, že sa im elektronické nákupné aukcie vyplatia je vyššia ako u menších obcí/ miest. Rozpočet sme rozdelili na 2 typy, ako ich všetky obce/ mestá delia a to je *bežný* a *kapitálový rozpočet*.

Štvrtá otázka dotazníka, „*Používa Vaša obec/ mesto elektronické nákupné aukcie?*“, je zásadná v tom zmysle, pretože sa od nej odvíja smer ďalších otázok. Otázky po otázke číslo štyri sa delia podľa toho, ako odpovedali kompetentní z jednotlivých obcí/ miest. Pokial' ich odpoveď bola „áno“, pokračovali otázkami a) až o). Pokial' ich odpoveď bola „nie“, pokračovali otázkami p) až u).

Otázka a), „*Čo Vás viedlo k ich zavedeniu?*“, je teda zaradená k otázkam, ktoré boli vytvorené pre obce/ mestá používajúce elektronické nákupné aukcie. Touto otázkou som sa chcel dopracovať k výsledku, či prišli na to sami, že sa im elektronické nákupné aukcie vyplatia alebo vďaka skúsenosti známych z iných obcí/ miest ich začali využívať, poprípade iné dôvody.

Otázku b), „Ako dlho ich využívajú?“, som zaraďil, aby som zistil, ako dlho sa v priemere elektronické nákupné aukcie využívajú.

Otázka c), „O aké sumy sa približne jedná (ročne) a koľko percent predpokladáte, že ste ušetrili?“, je kvôli tomu, aby sa dalo aspoň približne určiť ako veľmi, poprípade ako málo, sú výhodné alebo len čiastočne pre obce/ mestá výhodné. Spoločnosť môže udávať aj 50% ušetrenie finančných prostriedkov, ale realita môže byť niekde inde.

Otázka d), „Od akého peňažného objemu e-aukcie prevádzkate?“, som chcel zistiť to, ako často ich obec/ mesto využíva alebo od akej sumy sa im elektronické nákupné aukcie oplatí robiť.

Otázka e), „Ktorého prevádzkovateľa e-aukčného systému využívate?“, bola zaradená z informačného hľadiska, aby som mohol vedieť, s akou veľkou spoločnosťou som spolupracoval a aký majú aspoň orientačný podiel na trhu.

Otázkou f), „Uvedte 5 najbežnejších predmetov Vašich e-aukcii“, som chcel zistiť, na čo sa predovšetkým elektronické aukcie využívajú, či je to stavebníctvo najmä alebo skôr menšie položky ako napríklad kancelárske potreby.

Otázka g), „Prevádzkate e-aukcie u verejných zakázok na stavebné práce? Pokiaľ áno, uvedte prosím 5 najbežnejších typov“, bola zaradená preto, aby som prešiel k otázkam týkajúcich sa stavebníctva.

Otázkou h), „Používate u verejných zakáziek na stavebné práce multikriteriálne hodnotenie alebo sa riadite len podľa ceny? Pokiaľ využívate hodnotenia podľa ekonomickej výhodnosti, uvedte prosím najčastejšie používané hodnotiace kritériá“, som chcel potvrdiť alebo vyvrátiť, že väčšina zavádzaných elektronických nákupných aukcií sú hlavne o cene. Do hodnotiacich kritérií som ponúkol dotyčným osobám na výber viac možností ako *len cena, doba trvania výstavby, dĺžka záručnej doby, sankcie, bankové garancie, iné*. V možnosti *iné* mohli kompetentní sami napísat čo je u nich rozhodujúce, pokiaľ sa to v možnostiach nenachádzalo.

Otázka i), „*Stretli ste sa s prekážkami pri využívaní e-aukčných systémov? Pokiaľ áno, s akými (napr. neochota dodávateľov účasťniť sa e-aukcií)*“, bola zaradená preto, aby som zistil či je pravda, ako som sa dočítal v knihe o elektronických nákupných aukciách, že pravidelným dodávateľom sa zavádzanie elektronických nákupných aukcií nepáči. Mnohí si totiž myslia, že im spoločnosť, ktorej materiál, tovar alebo služby poskytujú, im neveria a chcú zmeniť dodávateľa. Preto je v zátvorke uvedený príklad, keby si niekto nebol istý, ako otázka bola myšlená.

Otázka j), „*Poskytujete uchádzačom k nacenaniu stavebných prác slepý rozpočet?*“, bola formulovaná typu *áno-nie*. Touto otázkou som chcel len zistiť či uchádzačom dajú obce/mestá akú takú predstavu o tom, ako to má asi vyzeráť alebo nechávajú všetko na uchádzačov.

Otázkou k), „*Je uchádzač, ktorý obстоí v e-aukcii najlepšie automaticky víťaz alebo si napr. pozvete prvých troch dodávateľov k osobnému detailnému jednaniu? Pokiaľ nie je uchádzač automaticky víťazom, uvedte Váš postup k jeho zisteniu*“, som chcel tiež zistiť či je uchádzač s najlepšou ponukou víťaz automaticky alebo obce/mestá zaujímajú tiež ďalšie faktory ovplyvňujúce konečnú cenu zákazky a ich bližšie spoznanie sa s nimi bližšie, čo má určite tiež význam pri väčších zákazkách.

Otázkou l), „*Koľko uchádzačov sa priemerne prihlásuje do e-aukcií na stavebné práce?*“, som zisťoval, aký veľký je záujem o verejné stavebné zákazky a či vôbec má zmysel ich vytvárať. Do možností som uviedol 5 kategórií, do ktorých sa mohli obce/mestá zaradiť.

Tieto kategórie sú: A) 0 – 5

B) 5 – 10

C) 10- 15

D) 15 – 20

E) 20 a viac

Otázkou m), „Aký je priemerný počet uchádzačov o zákazku v e-aukcii, ktorá nie je zameraná na stavebné práce?“, som chcel zistiť rozdiel medzi uchádzačmi prihlásujúcimi sa do elektronických nákupných aukcií v sektore stavebníctva v porovnaní s inými sektormi. A tým vlastne to, aký percentuálny podiel tvoria pre obce/ mestá elektronické nákupné aukcie pre verejné stavebné zákazky a pre iné odvetvia. Pre lepšie zatriedenie sa do kategórií som pripravil možnosti, do ktorých sa obce/ mestá mali zaradiť.

Tieto kategórie sú: A) 0 – 5

B) 5 – 10

C) 10- 15

D) 15 – 20

E) 20 a viac

Otázka n), „Viedlo zavedenie e-aukcii k automatizácii nákupného procesu (t.j určitý výrobok/ služba nakupovaný v pravidelných intervaloch opakovane pomocou e-aukcie?“, bola zaradená do dotazníka, aby som zistil či sa stále musia vytvárať elektronické nákupné aukcie od začiatku alebo dôjde k ich automatizácii.

Poslednou otázkou pre obce/ mestá využívajúce elektronické nákupné aukcie je otázka o), „Došlo k automatizácii aj u verejných zákaziek na stavebné práce? Pokiaľ áno, uvedte 2-3 príklady“, som chcel zistiť či vedú elektronické nákupné aukcie k automatizácii viac v stavebnej oblasti alebo v inej, poprípade pomer.

Nasledujúce otázky p) až u) sú venované obciam/ mestám, ktoré elektronické aukcie nevyužívajú. Medzi týmito otázkami sú otázky najmä na zistenie príčin čo bráni ich samotnému zavedeniu. Prvé otázky sú typu *áno-nie*.

Prvá otázka p), „*Stretli ste sa s kolegami z iných obcí/ miest, ktorí systém e-aukcíí využívajú?*“, bola zaradená kvôli tomu, či vôbec počuli o tom, že môžu byť pre ich mesto výhodné, ale hlavne preto, lebo najlepšia reklama je práve tátó, keď známy ľudia niečo odporúčajú s čím sú sami spokojní.

Ďalšou otázkou q), „*Viete o tom, že pomocou nich sa dá dosiahnuť výrazného zníženia poriadovacej ceny?*“, som zistoval taktiež informovanosť kompetentných na stavebnom úrade, či o niečom takomto počuli. Otázka je tiež typu *áno-nie*, ako aj predchádzajúca.

Otázka r), „*Zastávate názor, že pre Vašu obec/mesto by e-aukcie neboli výhodné?*“, sa zameriava na to, aby sme zistili bližšie, prečo vlastne daná obec/mesto elektronické nákupné aukcie nevyužíva.

Otázka s), „*Uvažujete do budúcnosti zaviesť e-aukčný systém?*“, úzko súvisí s nasledujúcou otázkou, ktorá ju upresní. Otázka je opäť typu *áno-nie*. Pokiaľ odpovedajúci odpovie na túto otázkou záporne, pokračuje otázkou t), „*Existujú prekážky, prečo Vaša obec/mesto nevyužíva e-aukčný systém?*“, ktorá je typu *áno-nie*, ale pokiaľ dotyčný odpovie na otázku nie, tak som prosil o udanie dôvodu, z akej príčiny sú prijaté není alebo byť prijaté nemôžu.

Posledná otázka pre odpovedajúcich na otázku číslo štyri *nie* je otázka u), „*Domnievate sa, že okrem ceny prinášajú e-aukcie aj iné výhody? Pokiaľ áno, uvedte aké?*“, je otázka na vypisovanie, ak odpoveď z možnosti *áno-nie* bola práve *áno*. Je to posledná otázka, ale pre obce/ mestá nevyužívajúce elektronické nákupné aukcie dosť zásadná, pretože práve vďaka nej môžeme zistiť, čo bráni týmto obciam/ mestám k zavedeniu e-aukčného systému.

Na konci som nechal priestor pre obe typy obcí/ miest, kde sa mohli vyjadriť k niečomu čo ich k téme napadlo a mňa do dotazníka dať nenapadlo.

Ako poslednú vec v dotazníku som kompetentným podľakoval za ich čas a vyplnenie môjho dotazníku.

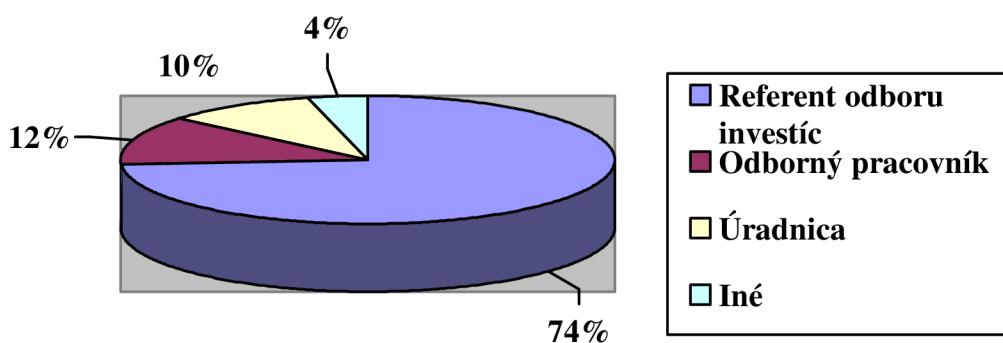
Vyhodnotenie dotazníku

Ako bolo vyšie spomenuté, dotazníkov sa vrátilo približne 94, čo postačilo na ich vyhodnotenie. 4 z týchto dotazníkov nemohli byť použité, pretože kompetentný nepochopil zadanie alebo nemam čas a výsledky nedávali zmysel. Odpovedali predovšetkým väčšie mestá, z menších miesto odpovedalo menej obcí/miest. Z odpovedí som mal pocit, že dotazník sa kompetentným veľmi vypisovať nechcelo a poslali mi to, aby to bolo len vypísané. K jednotlivým otázkam som popísal slovné zistenia a následne pod tieto odpovede zhrnul do tabuľky. (viď tab.č.2)

Počet oboslaných miest/ obcí	320
Počet vrátených odpovedí	94
Percentuálny podiel vrátených odpovedí	29,40 %

Tab.č.2 – Návratnosť dotazníkov

Začнем od otázky číslo 2, „Vaša pozícia na úrade?“, keďže otázku číslo 1, „názov obce/mesta, kde pracujete“ by nemalo zmysel riešiť, pretože žiadne dôležité informácie z nej pre nás nevyplývajú. Na otázku číslo 2 odpovedala prevažná väčšina *referent odboru investíc*. Našli sa medzi odpoveďami *oborný pracovník* ako aj *úradnica*, ale to len v pár prípadoch. Domnievam sa, že dotazník vyplňovali správne osoby a tak by mohli byť výsledky hodnoverné.(viď graf č.1)

graf č.1 – Vaša pozícia na úrade

Otázkou číslo 3 bola „Aký bol rozpočet Vašej obce/mesta na rok 2012?“. Rozpočet som rozdelil na *bežný* a *kapitálový*. Kvôli tabuľke som si rozdelil *bežný* aj *kapitálový rozpočet* do viacerých finančných úrovní, aby som mohol urobiť prehľadnejšiu tabuľku . Z tabuľky vyplýva, že som spolupracoval ako s väčšími, tak i s menšími mestami (viď tab.č.2 a tab.č.3). Avšak stalo sa, že viacej miest na túto otázku neodpovedalo. Nasledujúce kategórie pre *bežný rozpočet*:

A	viac ako 400 miliónov Kč	19 / 90	22 %
B	200 až 400 miliónov Kč	9 / 90	10 %
C	100 až 200 miliónov Kč	19 / 90	22 %
D	50 až 100 miliónov Kč	14 / 90	15 %
E	10 až 50 miliónov Kč	12 / 90	13 %
F	1 až 10 miliónov Kč	13 / 90	14 %
G	menej ako 1 milión Kč	4 / 90	4 %

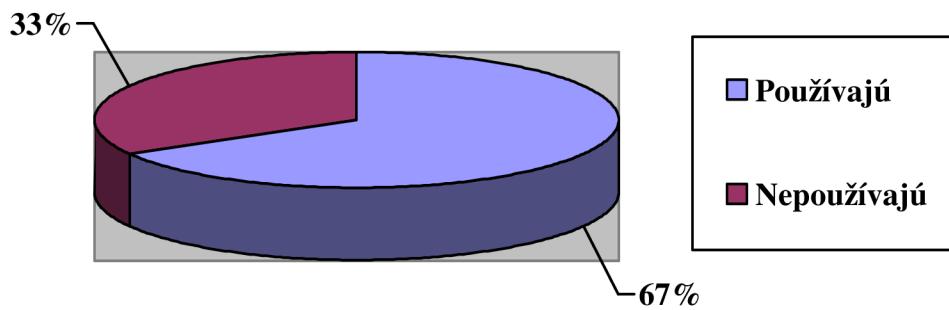
Tab.č.2 – Bežný rozpočet

Pre *kapitálový rozpočet*:

A	viac ako 50 miliónov Kč	28 / 90	31 %
B	20 až 50 miliónov Kč	15 / 90	17 %
C	10 až 20 miliónov Kč	18 / 90	20 %
D	1 až 10 miliónov Kč	11 / 90	12 %
E	menej ako 1 milión Kč	18 / 90	20 %

Tab.č.3 –Kapitálový rozpočet

Otázka číslo 4, „Používa Vaša obec/ mesto elektronické nákupné aukcie?“, je najzásadnejšia, ako už bolo spomenuté vyššie. 66,67 % vrátených vzoriek bolo s odpoveďou áno, čo znamená, že elektronické nákupné aukcie využívajú. Ostatných 33,33 % elektronické nákupné aukcie zatiaľ nevyužíva. (viď graf č.2)

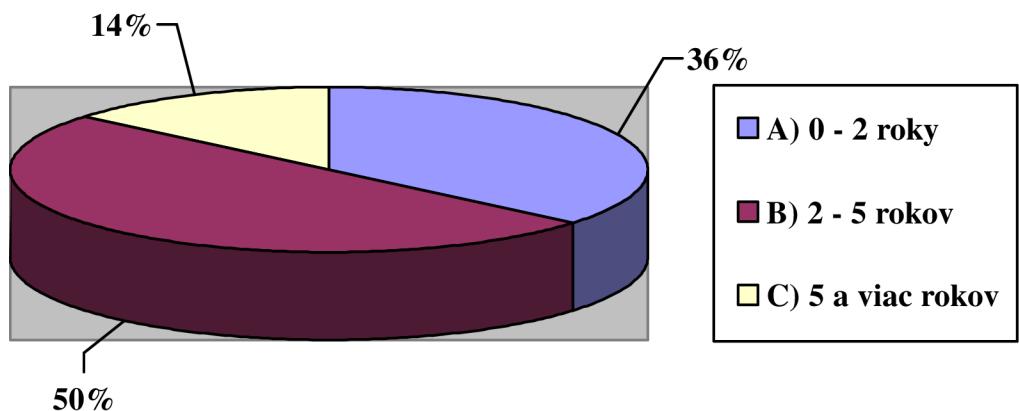
Graf č.2 – Využívanie elektronických nákupných aukcií

Otázka a) je pokračovaním otázky 4 pokiaľ respondent odpovedal kladne. Otázka znie „Čo Vás viedlo k ich zavedeniu?“. Medzi odpoveďami boli *transparentnosť*(41/60), odpoveď *úspora času* (2/60), ale v každej odpovedi bola *úspora na cene*(60/60). Odpovede typu *boj proti korupcii*(16/60) boli zaradené pod *transparentnosť*.(viď tab.č.4)

Transparentnosť	41 / 60
Úspora času	2 / 60
Úspora na cene	60 / 60

Tab.č.4 – Čo viedlo obce/ mestá k zavedeniu elektronických nákupných aukcií

Otázkou b), „Ako dlho ich využívate?“, sme zistili, že respondenti odpovedali väčšinou možnosťou A) 0 – 2 roky(36%) a možnosťou B) 2 – 5 rokov(50%). Možnosť C) 5 a viac rokov(14%) zvolilo ako odpoveď len minimum respondentov. Všeobecne platili, že čím väčšie mesto, tým elektronické nákupné aukcie používali dlhšie. (viď graf č.3)

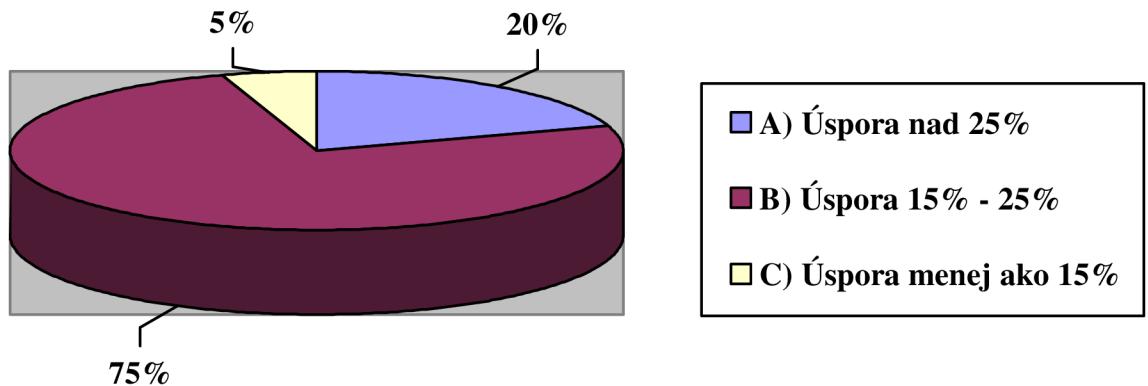
Graf č.3 – Dĺžka využívania elektronických nákupných aukcií obcami/ mestami

Ďalšiu otázku c), „*O aké sumy sa približne jedná (ročne) a koľko percent predpokladáte, že ste ušetrili?*“, si rozdelíme tiež do viacerých kategórií, lebo odpovede boli rôzne. Po prepočte na percentá mi vyšlo, že priemerná úspora, ktorú obce/mestá ročne odhadujú je zhruba 20%. Maximum čo mi prišlo bolo číslo 30%. Ako som spomíнал pri vytváraní dotazníka, v knihách o elektronických nákupných aukciách som čítať, že sa dá usporiť až niečo okolo 50%. Pýtal som sa v mojom rodnom meste na toto číslo, či sa im zdá reálne. Bolo mi povedané, že je rozdiel reálna a katalógová cena. Pokiaľ niekto berie 1 ks niečoho, tak je cena iná ako pri odbere 1000 ks. A väčšinou sa dá s dodávateľmi aj dobre jednať. Ale sumu odhadli tiež na približne 20% (viď graf č.4). Sumy by bolo zbytočné do grafu uvádzat vzhľadom na fakt, že obec s rozpočtom 10 miliónov Kč ušetrí určite menej ako mesto s rozpočtom 300 miliónov Kč.

Kategórie som rozdelil nasledovne: A) Úspora nad 25%

B) Úspora 15% - 25%

C) Úspora menej ako 15%

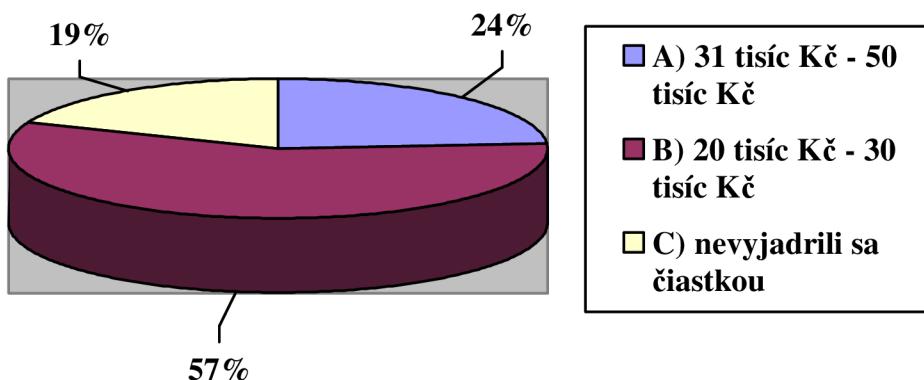
Graf č. 4 Predpokladaná ročná úspora – percentuálne

Otázkou d), „*Od akého peňažného objemu e-aukcie prevádzate?*“, som zisťoval, od akých súm sú obce/ mestá schopné elektronické nákupné aukcie prevádzkať. Najmenšia čiastka bola 20 tisíc Kč. Niektoré odpovede dokonca dosahovali 50 tisíc Kč (vid' graf.č.5). Niektorí respondenti odpovedali na otázku trochu nepriamo, typu „*od peňažného objemu, aby sa nám to vyplatilo*“. Myslel som, že už z otázky bude jasné, že od nich chcem práve sumu, od ktorej sa to práve ich obci/ mestu oplatí. Naďalej týchto respondentov nebolo veľa, niečo menej 20%. Opäť si rozdelím tieto sumy do 3 kategórií:

A) 32 tisíc Kč – 50 tisíc Kč

B) 20 tisíc Kč – 31 tisíc Kč

C) nevyjadrili sa čiastkou

Graf č. 5 – Min. zákazka

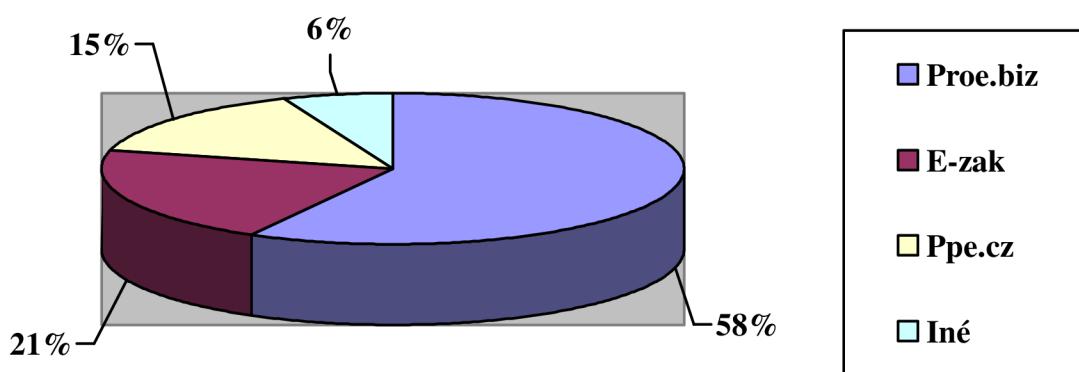
Otázkou e), „Ktorého poskytovateľa e-aukčného systému využívate?“, som zistil, že prevažná väčšina obcí/ miest, ktoré elektronické aukčné systémy využívajú, využívajú práve software spoločnosti Proe.biz. Táto skutočnosť môže byť skreslená samozrejme tým, že som prednostne posielal maily s dotazníkmi obciam/ mestám, ktoré som dostal zo spoločnosti Proe.biz s potvrdením, že ich služby využívajú. Ale objavili sa aj iné spoločnosti ako e-zak alebo ppe.cz. Znovu si zvolím nasledujúce kategórie, ktoré sa objavia nižšie v grafickej podobe s percentuálnym rozložením ich podielu. (vid' graf č.6)

Kategórie: A) Proe-biz

B) E – zak

C) Ppe.cz

D) Iné

Graf č. 6 – Poskytovateľ e-aukčného systému

Otázkou f), „Uvedte 5 najbežnejších predmetov Vašich e-aukcií“, som chcel prísť na to, či respondenti medzi nimi automaticky uvedú niečo zo stavebných zákaziek alebo uvedú služby, produkty z iných oborov. Ako budeme mať možnosť vidieť nižšie. Niektorí respondenti odpovedali pravdepodobne automaticky na verejné stavebné zákazky, pretože nespomenuli ani jednu inú vec okrem toho. Ale taktiež ich neboli veľký počet. Tí čo takto na ne odpovedali, tak boli ich odpovede hlavne týkajúce sa stavebných úprav, stavebných dodávok a služieb

týkajúcich sa stavebníctva. U ostatných prevažovali odpovede ako kancelárske potreby, drogistický tovar. Viacerí uviedli v odpovediach aj sáčky na psie exkrementy. Nižšie je uvedená tabuľka s výsledkami, na ktorých je možnosť pozrieť si a posúdiť lepšie výsledky.(viď tab.č.5)

Stavebné úpravy	12 / 60
Stavebné dodávky	6 / 60
Služby týkajúce sa stavebníctva	11 / 60
Kancelárské potreby	40 / 60
Drogistický tovar	18 / 60
Sáčky na psie exkrementy	11 / 60

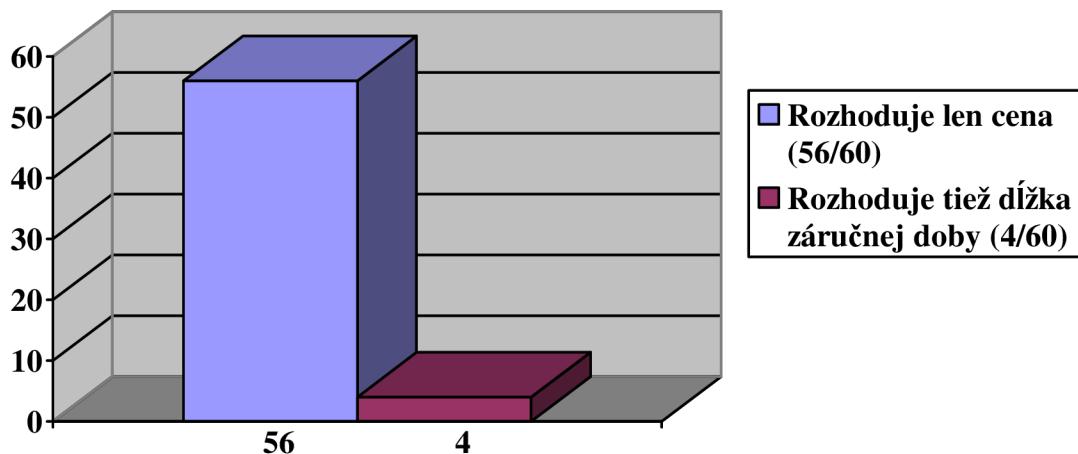
Tab.č.5 – Najbežnejšie predmety elektronických nákupných aukcií

V otázke g), „*Prevádzate e-aukcie u verejných zákaziek zameraných na stavebné práce?* Pokiaľ áno, uveďte prosím 5 najbežnejších typov“, som sa venoval už konkrétnym stavebným záležitosťiam. Nie malé množstvo z opýtaných tam nenapísalo nič, čo ma mrzelo vzhľadom na to, že práve toto je tému mojej bakalárskej práce. Ale 46 zo 60 vrátených dotazníkov sa mi vrátilo s vyplnenou otázkou. Odpovede boli najmä typu *stavebné prerábky*(školy, parkoviská, komunikácie,...), *úpravy*, *služby*, ale i *dodávky stavebných materiálov* sa vyskytli vo väčšom množstve. Len 3 z vyplnených dotazníkov sa mi vrátili bez odpovede *stavebné prerábky*. A to som ani neponúkal respondentom žiadne možnosti, z čoho vyplýva, že na stavebné prerábky sa asi prevažne naozaj využívajú elektronické nákupné aukcie. Konečné výsledky sú uvedené v nasledujúcej tabuľke. (viď tab.č.6)

Stavebné prerábky	43 / 46
Stavebné úpravy	40 / 46
Služby týkajúce sa stavebníctva	31 / 46
Dodávky stavebných materiálov	37 / 46
Iné	6 / 46

Tab.č.6 – Najbežnejšie predmety elektronických nákupných aukcií týkajúcich sa stavebníctva

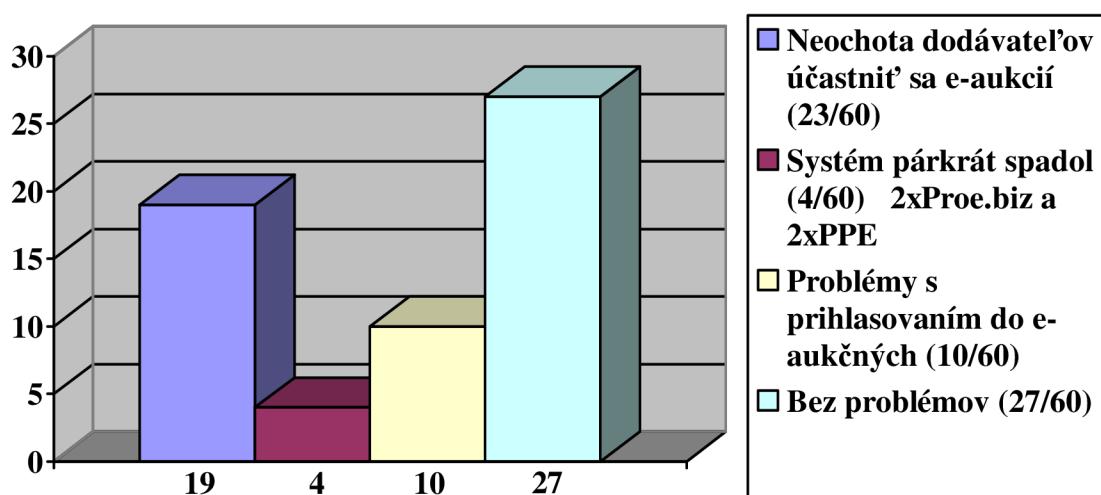
. Otázkou h), „*Používate u verejných zákaziek na stavebné práce multikriteriálne hodnotenie alebo sa riadite len podľa ceny? Pokiaľ využívate hodnotenia podľa ekonomickej výhodnosti, uvedte prosím najčastejšie používané hodnotiace kritériá*“ sme zistili, že prevažná väčšina sa zásadne rozhoduje podľa ceny. Zo 60 vrátených dotazníkov sa len 4 vyjadrili, že im ide aj o *dĺžku záručnej doby* (viď graf.č.7). Ale tito do poznámky uviedli tiež, že im 80 % - 90 % je cena. Z tohto jasne vyplýva, že cena je rozhodujúca, niekedy aj na úkor kvality, čo potvrdili viacerí z opýtaných. Dodávatelia tlačia cenu tak dole pokiaľ to len ide a logicky sa táto nízka cena niekde musí prejaviť. Lenže stavať chce každá obec čo najviac a keď finančných prostriedkov nikto nemá dostatok sú nutení k tomuto kroku, vybrať najlacnejšiu ponuku. Ďalej do poznámky uviedli, že by sa najradšej tomu vyvarovali už, ale stále sú k tomuto kroku nútení. Niekedy s tým problém není, inokedy áno.

Graf č. 7 – Multikriteriálne hodnotenia

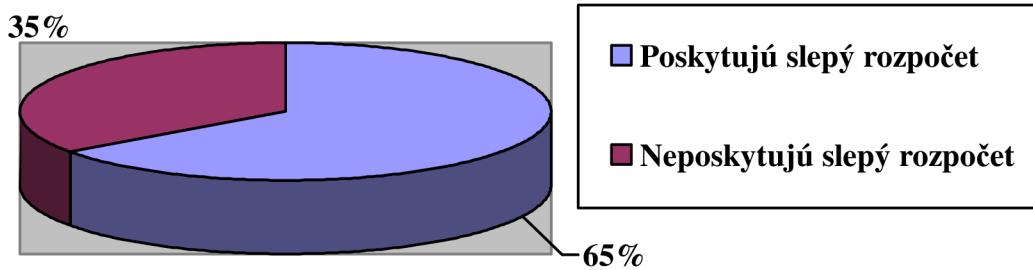
Otázka i), „*Stretli ste sa s prekážkami pri využívaní e-aukčných systémov? Pokiaľ áno, s akými (napr. neochota dodávateľov účastniť sa e-aukcií“, poslúžila na zistenie aké problémy musia vlastne riešiť obce/ mestá, ktoré vytvárajú elektronické nákupné aukcie. Možno aj vďaka tomu, že som kompetentným ponúkol pre predstavu možnosť *neochota dodávateľov účastniť sa e-aukcií* veľa z nich odpovedalo práve týmto. Ale na druhej strane si myslím, že toto je jeden z hlavných dôvodov, s ktorými sa obce/ mestá stretávajú. Niektorí, ktorí mali viac času a rozpísali sa, do odpovede napísali, že systém im pákrát spadol, bol problém s prihlásovaním do e-aukčných siení a podobne. Druhú spomínanú vec by som skôr*

dal za vinu daným osobám, ktoré majú v obci/ meste práve elektronické aukcie na starosti. Keďže sa to stávalo na začiatku, tak je možné, že len v tom neboli správne zabehnutí alebo školenie neprebehlo tak ako malo. Zo 60 vrátených vzoriek bolo 19 s odpoveďou *neochota dodávateľov účasťniť sa e-aukcií*. Ďalšia skupina je s odpoveďou *systém párkrt spadol*, táto skupina má 4 zástupcov. *Problémy s prihlásovaním* nastalo v 10 obciach/ mestách. Ale najväčšia skupina je tých, ktorí problémy s elektronickými aukciami nevidia žiadne alebo aspoň do kolónky *s akými problémami sa stretli pri využívaní e-aukcií* nenapísali nič. Z tohto vyplýva, že dodávatelia sú niekedy proti, ale hlavný dôvod prečo neprijať elektronický aukčný systém to pravdepodobne nebude. (viď graf č.8)

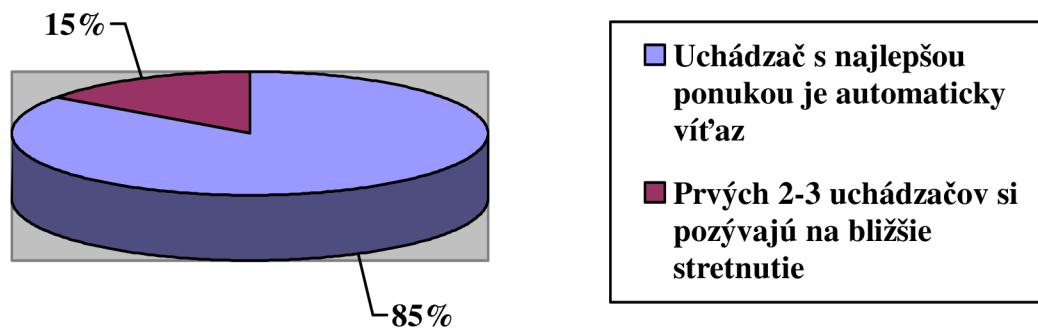
Graf č. 8 – Prekážky pri využívaní e-aukčných systémov

Otázku j), „*Poskytujete uchádzcačom k nacenaniu stavebných prác slepý rozpočet?*“, sme zistili, že väčšina z opýtaných obcí/ miest poskytuje k naceňovaniu slepý rozpočet. Vyjadrovali sa, že to dodávateľom pomáha, tak nech je to bez problémov, tak im ho poskytujú. Tí, ktorí ho neposkytli, sa nevyjadrili vôbec prečo ho neponúkajú. Ponúka ho 65% spýtaných a zvyšných 35% ho neponúka. V nasledujúcom grafe môžeme vidieť percentuálne zloženie. (viď graf č.9)

Graf č. 9 – Poskytovanie slepého rozpočtu

Otázkou k), „Je uchádzač, ktorý obстоjí v e-aukcii najlepšie automaticky víťaz alebo si napr. pozvete prvých troch dodávateľov k osobnému detailnému jednaniu? Pokiaľ nie je uchádzač automaticky víťazom, uveďte Váš postup k jeho zisteniu“, odpovedalo 54 ľudí zo 60. Ostatní buď otázku preskočili alebo tým že nič iné nenapísali súhlasili s tým, že je automaticky víťaz uchádzač s najlepšou ponukou. Do mojich výsledkov však nepočítam týchto 6 respondentov, ktorí sa nevyjadrili. Viacej z opýtaných do poznámky uviedlo, že podmienky majú nastavené tak, že na bližšie osobné stretnutie si záujemcov na popredných miestach ani nevolajú, opäť zvítazila cena, čo je podľa mňa trochu škoda. 8 ľudí do poznámky napísalo, že pokial ide o zákazku veľkého rozsahu, tak si prvých 2-3 uchádzačov umiestnených na prvých pozíciah prizve na bližšie stretnutie, kde s nimi detailnejšie prejde ich návrhy po prípade, kde a prečo môže nastať zvýšenie ceny. Práve títo respondenti odpísali, že majú skúsenosti s navyšovaním cien a preto neberú uchádzača s najlepšou ponukou automaticky za víťaza. V nižšie uvedenom grafickom zobrazení môžeme vidieť výsledky z tejto otázky. (viď graf č.10)

Graf č. 10 – Automatická výhra podľa ceny

Otázkou l), „*Koľko uchádzačov sa priemerne prihlásuje do e-aukcií na stavebné práce?*“, som prišiel k výsledku, že k stavebným prácам sa nehlási až toľko veľa uchádzačov ako som predpokladal. Zvolil som kategórie, ktoré som roztriedil, ktoré začína *0 – 5 uchádzačmi* a končili *25 a viac*. Väčšina odpovedí až na 3 výnimky boli typu A) *0 – 5 uchádzačov(19/60)* a B) *5 – 10 uchádzačov(23/60)*. Touto výnimkou bola možnosť C) *10 – 15 uchádzačov(3/60)*, ktoré mi prišli ako výsledky z väčších miest. Posledná skupina odpovedí bola typu *e-aukcie na verejné stavebné zákazky D) nerobíme(15/60)*. Podiel týchto odpovedí môžeme vidieť lepšie v nižšie uvedenej tabuľke. (viď tab.č.7)

A	0 – 5 uchádzačov	19 / 60	32 %
B	5 – 10 uchádzačov	23 / 60	38 %
C	10 – 15 uchádzačov	3 / 60	5 %
D	nerobia	15 / 60	25 %

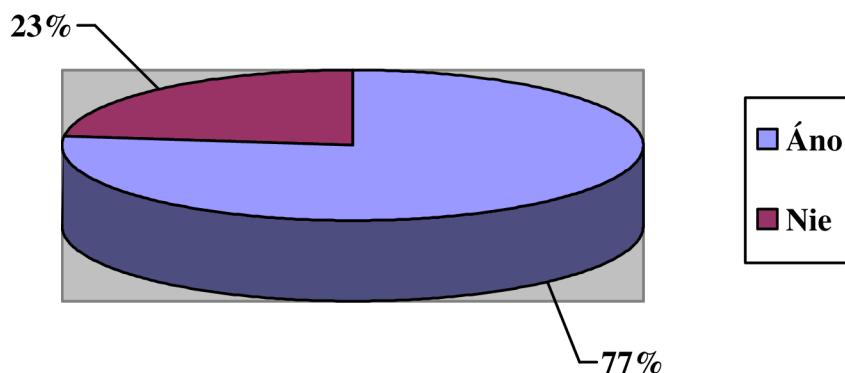
Tab.č.7 – Priemerné prihlasovanie uchádzačov na stavebné práce

Otázkou m), „*Aký je priemerný počet uchádzačov o zákazku v e-aukcii, ktorá nie je zameraná na stavebné práce?*“, som porovnal priemer prihlásovaných sa uchádzačov na elektronické nákupné aukcie pre stavebný obor a pre ostatné obory. Na ostatné obory sa hlási podľa výsledkom o mnoho viac uchádzačov ako na stavebné práce. Je to určite spôsobené tým, že stavebných firiem nie je až toľko ako firiem napr. predávajúcich kancelárske potreby. Tuto boli teda výsledky rôznorodejšie ako u predchádzajúcej otázky. Prevažovala odpoveď C) *10 – 15 uchádzačov(32/60* a D) *15 – 20 uchádzačov(14/60)*, čo samozrejme bolo spôsobené tiež veľkosťou zákazky a hlavne predmetom zákazky. O spomínané kancelárske potreby bol asi najväčší záujem z hľadiska dodávateľov. V 6 prípadoch som dostał odpoveď dokonca E) *20 a viac uchádzačov(6/60)*, ale nejednalo sa len čisto o predmety z jednej kategórie, ale bolo toho viac, takže tieto čísla boli spôsobené tým. Z tých občí/ miest čo som dostał výsledky E) *20 a viac uchádzačov* praktikovali elektronické nákupné aukcie len pákrát a práve vtedy sa im prihlásilo toľko záujemcov. Ku zvyšným kategóriám bol prihlásení zvyšní počet respondentov: kategória A) *0 – 5 uchádzačov(2/60)* a B) *5 – 10 uchádzačov(6/60)*. Tieto pomery sú vyjadrené v nižšie uvedenej tabuľke. (viď tab.č.8)

A	0 – 5 uchádzačov	2 / 60	3 %
B	5 – 10 uchádzačov	6 / 60	10 %
C	10 – 15 uchádzačov	32 / 60	53 %
D	15 – 20 uchádzačov	14 / 60	24 %
E	20 a viac uchádzačov	6 / 60	10 %

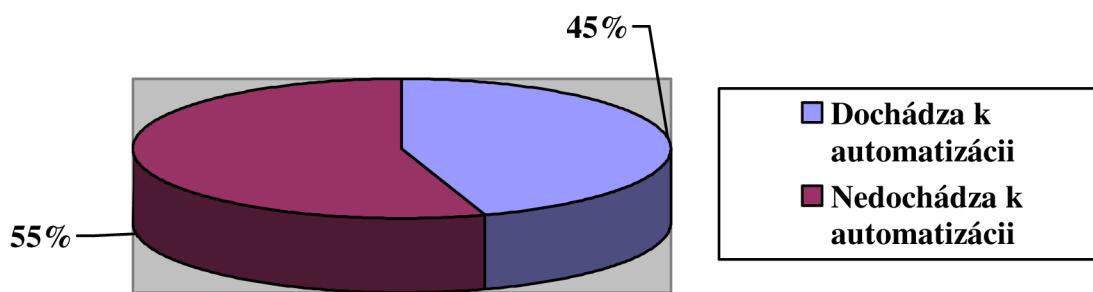
Tab.č.8 – Priemerné prihlásenie uchádzačov mimo stavebné práce

Otázkou n), „Viedlo zavedenie e-aukcií k automatizácii nákupného procesu (t.j určitý výrobok/ služba nakupovaný v pravidelných intervaloch opakovane pomocou e-aukcie?“, som prišiel k výsledku, že zavedenie elektronických nákupných aukcií k automatizácii viedlo, lebo najmä kancelárske potreby sa pravidelne miňajú a tak sú opäťovne nakupované, takmer v pravidelných intervaloch. Zo 60 vrátených vzoriek sa 46 vyjadrilo *áno*, čo predstavuje viac než trojštvrťinový podiel a zvyšných 14 sa vyjadrilo *nie*. Zo 46 kladných odpovedí spomenulo práve kancelárske potreby 16 respondentov. Pomery sú graficky znázornené v nasledujúcom grafe. (viď graf č.11)

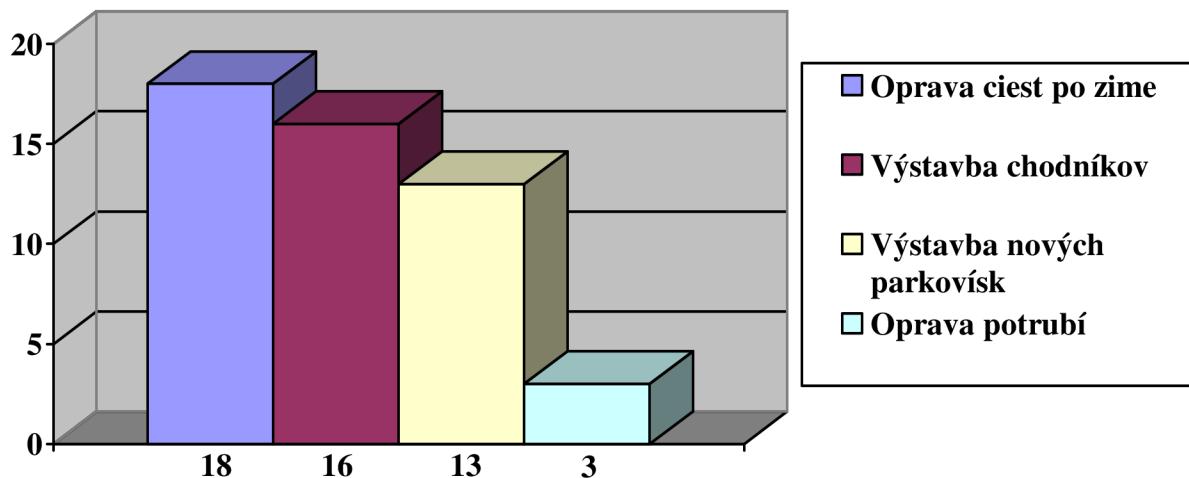

Graf č. 11 – Automatizácia mimo stavebné práce

Poslednou otázkou pre obce/ mestá využívajúce elektronické nákupné aukcie je otázka o), „*Došlo k automatizácii aj u verejných zákaziek na stavebné práce? Pokiaľ áno, uvedťte 2-3 príklady*“ som zistil, že k automatizácia pri verejných zákazkách na stavebné práce veľmi často nedochádza. Do poznámky sa niektorí vyjadrili, že veľká väčšina stavebných práce býva jednorazová, tak k automatizácii u nich nedochádza, čo dáva zmysel. Ale napriek tomu v 27 prípadoch odpovede boli kladné. Medzi týmito 27 odpoveďami bola 18 krát odpoveď *oprava ciest po zime*, 16 krát *výstavba chodníkov*, 13 krát *výstavba nových parkovísk* a 3 krát *oprava potrubí*. V ostatných prípadoch ostalo pri otázke o) prázdné miesto alebo *nie*. Prázdnne miesto malo znamenať pravdepodobne, že k automatizácii pri verejných zákazkách na stavebné práce nedochádza a tak som to aj hodnotil. Nižšie uvediem 2 grafy. V prvom z nich bude percentuálne rozloženie ako dochádza k automatizácii a v druhom, pri akých stavebných zákazkách vlastne k automatizácii dochádza. (viď graf č.12 a graf č.13)

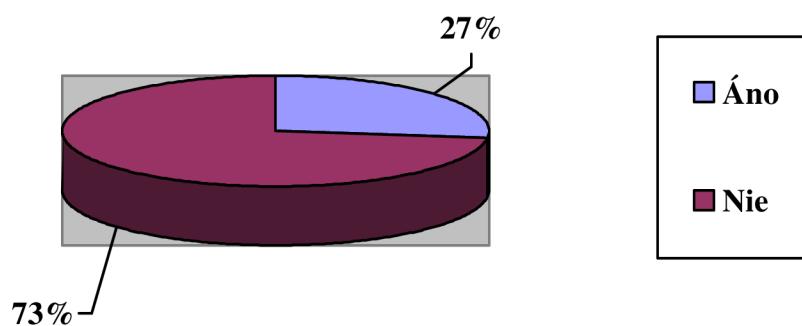

Graf č. 12 – Automatizácia pri stavebných prácach

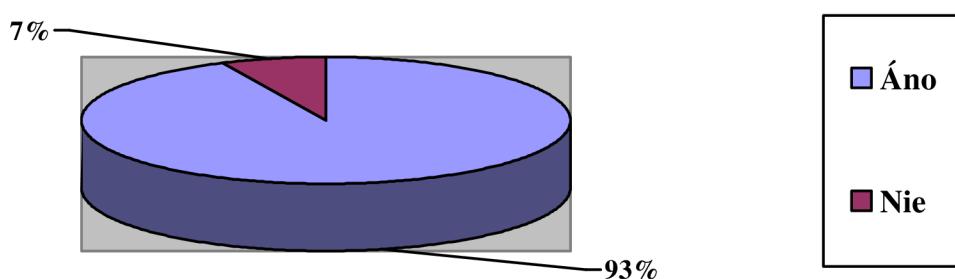
Graf č. 13 – Automatizácia stavebných práce – typy

Prvou otázkou p), „*Stretli ste sa s kolegami z iných obcí/ miest, ktorí systém e-aukcii využívajú?*“, som myšiel, že zistím, že s obciami/ mestami, ktoré elektronické nákupné aukcie nevyužívajú sa aspoň s niekým s vedľajším obciami/ mestami rozprávali o ich výhodách a možnostiach, ale zmýlil som sa. Len 8 vrátených dotazníkov z 30 bolo s odpoveďou áno. Myslím si, že keby sa s kolegami s vedľajších obcí/ miest podelia o skúsenosti a výhody, tak by určite aspoň o tom začali uvažovať, čo by bolo pre obec/ mesto určite prínosné. Nižšie na grafe je uvedený pomer. (viď graf č.14)

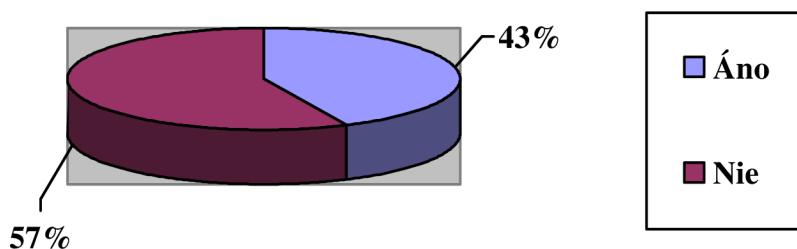
Graf č. 14 – Stretnutie s kolegami s vedľajších miest/ obcí

Ďalšou otázkou q), „Viete o tom, že pomocou nich sa dá dosiahnuť výrazného zníženia poriadovacej ceny?“, som zistil, že aj keď obce/ mestá, ktoré nemajú zavedené elektronické aukčné systémy, tak aspoň o ich výhodách vedia. Mnohé z nich na konci napísali do poznámky, že v blízkej budúcnosti sa ich pripravujú zaviesť. Ich počet bol presne 13, čo si myslím, že je dosť vzhľadom na fakt, že z 90 odpovedajúcich už 60 obcí/ miest elektronické nákupné aukcie používa a ďalších 13 sa ich pripravuje v blízkej budúcnosti zaviesť. To je už 73 z 90, čo predstavuje viac ako 81%. Ale na otázku q) odpovedalo kladne 28 z 30 respondentov. V percentách to predstavuje 93%. V nasledujúcom grafickom zobrazení uvediem výsledky pre lepšiu predstavu. (viď graf č.15)

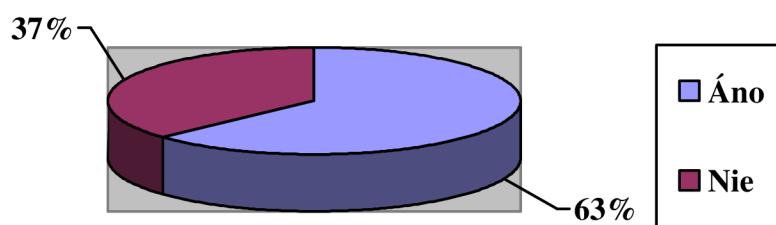
Graf č. 15 – Veríte vo výrazné zníženie poriadovacej ceny ?

Na otázku r), „Zastávate názor, že pre Vašu obec/mesto by e-aukcie neboli výhodné?“, som dostal odpovede prevažne *nie*(myslím si, že by boli výhodné, akurát v menších obciach odpovedali) *áno*(je pravda, že si nemyslím, že by pre našu obec/ mesto boli výhodné), pretože nemajú peniaze na zavedenie elektronického aukčného systému a nerobia ani zákazky veľkého rozsahu alebo časté nákupy, kde by sa im táto investícia vrátila. Odpoveď *nie* bola aj napriek tomu 17 krát a odpoveď *áno* teda 13 krát. Následné grafické vyjadrenie je uvedené nižšie. (viď graf č.16)

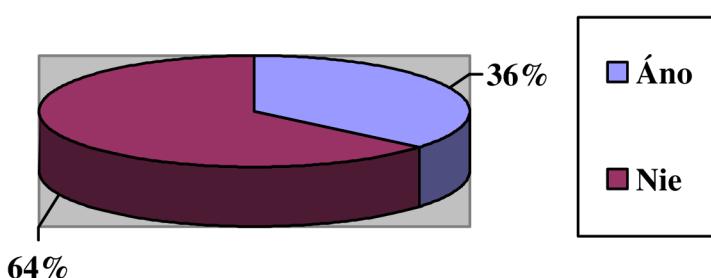
Graf č. 16 – Veríte, že by boli e-aukcie výhodné?

Otázkou s), „Uvažujete do budúcnosti zaviesť e-aukčný systém?“, som prišiel na to, že viacero obcí nad tým uvažuje už v blízkej budúcnosti, ako spomínali už v poznámke v predchádzajúcej otázke. Na túto otázkou prišla odpoveď *áno* 19 krát a odpoveď *nie* 11 krát. V poslednej dobe začalo viacero obcí/ miest aj s menšími rozpočtami využívať elektronické aukčné systémy a stále pribúdajú aj menšie obce, tak sa predpokladá, že elektronické nákupné aukcie sú naozaj výhodné takmer pre všetky obce/ mestá. Výsledky sú taktiež uvedené nižšie v grafickej podobe. (viď graf č.17)

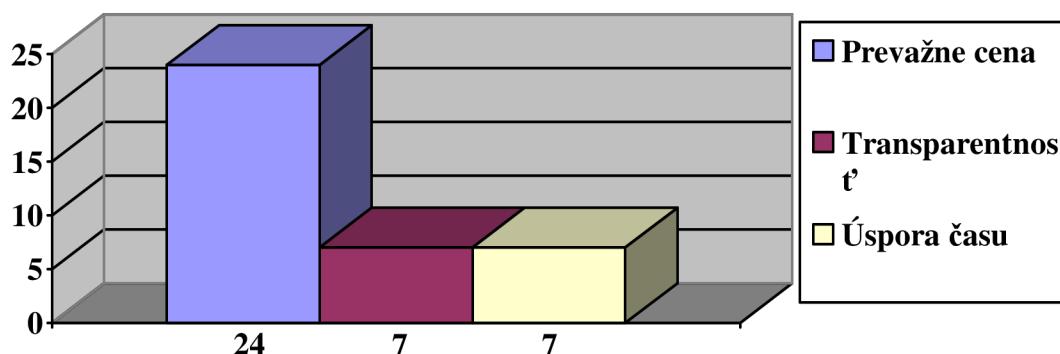
Graf č. 17 – Plánujete v budúcnosti využívať e-aukcie?

Otázka t), „Existujú prekážky, prečo Vaša obec/mesto nevyužíva e-aukčný systém?“, je pokračovanie predchádzajúcej otázky s) „uvažujete do budúcnosti zaviesť e-aukčný systém“, a tí respondenti, ktorí odpovedali *nie*(11/30) sa vyjadrovalo k ďalšej otázke, kde 7 z nich odpovedalo *nie* a do poznámky uvádzali predovšetkým, že *sme malá obec, nebolo by to pre nás výhodné*. Ďalší by pravdepodobne elektronické aukcie prevádzkovať chceli, ale kvôli obmedzenému rozpočtu si to nemôžu dovoliť. Čiže odpoveď *áno* bola pri tejto otázke 4 krát. Odpovede sú v grafickej podobe uvedené nižšie. (viď graf č.18)

Graf č. 18 – Existencia prekážok pre využívanie e-aukčného systému

Otázkou pre odpovedajúcich na otázku číslo štyri *nie je otázka u), „Domnievate sa, že okrem ceny prinášajú e-aukcie aj iné výhody? Pokiaľ áno, uveďte aké“*, som sa dostať k odpovediam predovšetkým, že ide predovšetkým o cenu. Takto odpovedalo 24 odpovedajúcich z 30 ľudí. 7 ľudí napísalo transparentnosť a tiež 7 ľudí odpovedalo, že si myslia, že dochádza k úspore času. Predchádzajúce výsledky sú nižšie uvedené v grafe. (viď graf č.19)

Graf č. 19 – Výhody, ktoré vidia v obciach/ mestách, kde e-aučné systémy nevyužívajú

Na konci miesta som ponechal priestor pre prípadné pripomienky, postrehy alebo iné vyjadrenie sa k téme elektronických nákupných aukcií, na ktoré sa vyjadrila len jedna obec, ktorá zrovna elektronické nákupné aukcie nevyužíva, ale napísali „Ix sme mali možnosť e-aučiu vyskúšať a došlo k úspore ceny“

Zhrnutie praktickej časti

Prvé otázky boli smerované všeobecne pre obce/ mestá, ktoré už používajú, nepoužívajú alebo chystajú sa začať využívať elektronické aukčné systémy. Názvom mesta a rozpočtom bolo viacmenej zistené aké je mesto veľké. Tým som chcel demonštrovať, že väčším mestám sa využívanie elektronických aukčných systémov vyplatí viac ako menším. V percentuálnej miere ani tak nie, ako priamo ušetrenými financiami. Všetci bez výnimky sa zhodli, že najväčší dôvod pre začiatok využívania elektronických reverzných aukcií je úspora na cene. Našli sa mestá, u ktorých bola úspora nižšia ako u ďalších, ale stále sa ich využívanie obciam/ mestám vyplatí a nikto nenapísal, že s nimi plánuje prestať. Práve naopak. Viaceré,

i menšie obce, aukcie už vyskúšali a boli s nimi spokojné alebo ich v blízkej budúcnosti plánujú začať využívať pravidelne.

Obce/ mestá využívajú na nákupy elektronické aukcie hlavne na kancelárske potreby. Do týchto aukcií sa prihlásuje najviac dodávateľov. V porovnaní so stavebnými firmami je to veľký rozdiel. Je to však spôsobené tým, že založiť spoločnosť s kancelárskymi potrebami nevyžaduje znalosti na takej úrovni ako potrebuje dotyčný na založenie stavebnej firmy. Prevádzkovanie stavebnej firmy je tiež o veľa náročnejšie a s tým aj spojené riziko krachu.

5. ZÁVER

Verejné zákazky zamerané na stavebné práce nepatria medzi nič nové. Avšak verejné stavebné zákazky nakupované pomocou elektronických nákupných aukcií nie sú až také rozšírené. V poslednej dobe sa tešia popularite či v súkromnom, ale i verejnem sektore. Čím sú elektronické nákupné aukcie viac populárne, tým vzniká viac e-aučných spoločností zaoberajúcimi sa poskytovaním služieb prostredníctvom predaja alebo prenajatia softwaru. Majitelia e-aučných systémov sú nútený ceny svojich produktov stále znižovať a vďaka tomu si elektronický aukčný systém môže dovoliť čoraz viac menších obcí. Hlavnou výhodou je úspora na financiách, ktoré môže obec investovať do ďalších dôležitých vecí. V neposlednom rade je výhodou transparentnosť, resp. boj proti korupcii, ktorý je v poslednom období rozšírený.

Pomocou vytvoreného a rozoslaného dotazníku do českých miest a obcí sa potvrdilo, že elektronické aukcie sú na vzostupe. Potvrdilo sa to najmä tým, že už aj menšie obce si systém môžu dovoliť.

Z mnohých hľadísk vyplýva, že využívanie elektronických reverzných aukcií je výhodné, avšak všetko má svoje klady a zápory. Po prečítaní viacerých knižiek (*Jak levněji a lépe nakupovat*[13], *Firemní nákup a e-aukce*[14]) takmer nie je dôvod, prečo si systém nezaobstaráť, pokial' to finančie dovolia. Ale sú tu aj rôzne nástrahy, medzi ktoré patrí bid rigging alebo samotné poriadenie softwaru. V neposlednom rade je to kvalita na úkor ceny. Spoločnosti sa snažia získať čo najviac zákaziek aj s tým, že na nich skoro nič nezarábajú. Aby sa im zákazka vyplatila, musia ubrať na kvalite či už praconej sily alebo materiálu. Vznikajú tak aj častejšie reklamáce. Výhodou e-aučných systémov je práve multikriteriálne nastavenie, kde sa nemusí všetko riadiť vyložene podľa ceny, ale i podľa doby záruky, rýchlosťi výstavby či sankcií za nedodržanie vopred dohodnutých pravidiel.

6. ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

[1] - Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách

[2] - *Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách* [online], [cit 2013-04-06]

Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/verzak/>

[3] - *PPP projekty* [online]. 2011, [cit 2013-04-20]

Dostupné z: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=6649>

[4] - *Veřejné zakázky, zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách* [online]. 2010, [cit 2013-25-03]

Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html>

[5] - *Definice a základní pojmy* [online]. 2011, [cit 2013-04-20]

Dostupné z:

<http://www.stavebnionline.cz/pojmy.asp?ID=2&Pop=0&IDm=2133908&Menu=Z%C3%A1kladn%C3%AD%20pojmy>

[6] - *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, zákon č. 106/1999 Sb.* [online]. 2012, [cit 2013-04-25]

Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/o-uradu/informace-podle-zakona-c-106-1999.html>

[7] - *Verejný obstarávateľ, obstarávateľ* [online]. 2013, [cit 2013-05-10]

Dostupné z: <http://www.obstaraj.sk/uvod/verejne-obstaravanie/verejny-obstaravate-obstaravate.html>

[8] - *Metódy verejného obstarávania* [online]. 2012, [cit 2013-05-04]

Dostupné z: <http://www.edotacie.sk/5/0/5001/sekcia/metody-verejneho-obstaravania/>

[9] - WHAETON, G. *Government Reverse Auctions* [online]. 2010, [cit 2013-03-16]

Dostupné z: <http://www.epiqtech.com/government-reverse-auctions.htm>

[10] - VLACH, J., URSÍNY, D. *Ako dobre a správne verejne obstarávať* [online]. 2010, [cit 2013-04-06]

Dostupné z: <http://www.transparency.sk/wp-content/uploads/2010/01/akoobstaravatfinal.pdf>

[11] - *Kritéria hodnotenia verejných zákaziek* [online]. 2010, [cit 2013-04-15]

Dostupné z: <http://www.eurotender.sk/index.php?action=kriteria>

[12] - *Príručka pre boj s „bid riggingom“ vo verejnom obstarávaní* [online]. 2009, [cit 2013-04-06]

Dostupné z: <http://www.oecd.org/competition/cartels/42945536.pdf>

[13] - KAPLAN, M., ZRNÍK, J., KOLEKTIV *Jak levněji a lépe nakupovat – On-line výběrová řízení ve firemním nákupu*. 1. vyd. Grada, 2004. 160 s. ISBN 80-2471-145-1

[14] - KAPLAN, M. *Firemní nákup a e-aukce – Jak šetřit čas a peníze*. 1. vyd. Grada, 2007. 216 s. ISBN 80-2472-002-9

[15] - NÝVTLOVÁ, R., REŽŇÁKOVÁ, M. *Mezinárodní kapitálové trhy – Zdroj financování*. 1. vyd. Grada, 2007. 222 s. ISBN 80-2471-922-1

[16] - *Seznam měst v Česku podle počtu obyvatel* [online]. 2011

Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_m%C4%9Bst_v_%C4%8Cesku_podle_po%C4%8Dtu_obyvatel

[17] - *Reverzné aukcie* [online]. 2008

Dostupné z: <http://www.reverseauctions.com/>

7. ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1 Dotazník

Príloha č. 2 Zoznam oslovených obcí/ miest v Českej republike

DOTAZNÍK – nákupní e-aukce

Vážení,

jsem studentem Fakulty stavební VUT v Brně v oboru Management ve stavebnictví. Touto cestou bych Vás chtěl požádat o pár minut Vašeho času na vyplnění tohoto dotazníku, který bude sloužit jako podklad k vypracování bakalářské práce na téma: „*Využití reverzních elektronických aukcí u veřejných zakázek na stavební práce*“. Vám poskytnuté informace budou použity pouze ke studijním účelům. Na otázky typu „ano – ne“ prosím ponechat pouze správnou odpověď (nesprávnou smazat). Předem Vám děkuji za Váš čas a vyplnění dotazníku. Dotazník zašlete, prosím, na e-mailovou adresu Daniel.Belas@gmail.com

Daniel Belás

Student VUT v Brně, Fakulta stavební, 4. ročník

- 1. Název obce/města, kde pracujete:** .....
- 2. Vaše pozice na úřadě:** .....
- 3. Jaký je rozpočet Vaší obce/města na rok?** .....
- 4. Používá Vaše obec/město nákupní elektronické aukce? ano-ne**

Pokud jste odpověděli na **otázku č.4 ANO**, pokračujte otázkami a) – o)

Pokud jste odpověděli na **otázku č.4 NE**, pokračujte otázkami p) – u)

- a) Co Vás vedlo k jejich zavedení?
- b) Jak dlouho je využíváte? A) 0 – 2 roky
B) 2 – 5 let
C) 5 a více let
- c) O jaké sumy se přibližně jedná (ročně) a kolik procent přepokládáte, že jste ušetřili?
.....
- d) Od jakého peněžního objemu e-aukce provádíte? .....
- e) Kterého poskytovatele e-aukčního systému využíváte? .....
- .....
- f) Uveďte 5 nejběžnějších předmětů Vašich e-aukcí?
1. ...
  2. ...
  3. ...
  4. ...
  5. ...
- g) Provádíte e-aukce u veřejných zakázek zaměřených na stavební práce? Pokud ano, uveděte prosím 5 nejběžnějších typů:
1. ...
  2. ...
  3. ...
  4. ...
  5. ...

h) Používáte u veřejných zakázek na stavební práce multikriteriální hodnocení nebo se řídíte pouze podle ceny? Pokud využíváte hodnocení dle ekonomické výhodnosti, uveděte prosím nejčastěji používaná hodnotící kritéria:

- jen cena
- doba trvání výstavby
- délka záruční doby
- sankce
- bankovní garance
- jiné: ...

i) Potkali jste se s překážkami při využívání e-aučních systémů? Pokud ano, s jakými (např. neochota dodavatelů účastnit se e-aučí,...): .....

.....

.....

j) Poskytujete uchazečům k nacenění stavebních prací slepý rozpočet? ano – ne

k) Je uchazeč, který v e-auči obстоjej nejlépe, je automaticky vítěz nebo si např. pozvete první tři dodavatele k osobnímu detailnímu jednání? Pokud není uchazeč automaticky vítězem, uveděte Váš postup k jeho zjištění:

.....

.....

.....

.....

l) Kolik uchazečů se průměrně přihlašuje do aukcí na stavební práce?

- A) 0-5
- B) 5-10
- C) 10-15
- D) 15-20
- E) 20 a více

m) Jaký je průměrný počet uchazečů o zakázku v e-auči, která není zaměřena na stavební práce?

- A) 0-5
- B) 5-10
- C) 10-15
- D) 15-20
- E) 20 a více

- n) Vedlo zavedení e-aukcí k automatizaci nákupního procesu (tj. je určitý výrobek/služba nakupován v pravidlených intervalech opakovaně pomocí e-aukce)? ano-ne

Pokud ano, uveďte 2-3 příklady: .....

.....
.....

- o) Došlo k automatizaci i u veřejných zakázek na stav. práce? ANO-NE

Pokud ano, uveďte 2-3 příklady: .....

.....
.....

- p) Setkali jste se s kolegy z jiných obcí/měst, kteří systém s e-aukcemi využívají? ano-ne

- q) Víte o tom, že pomocí nich se dá dosáhnout výrazného snížení pořizovací ceny? ano – ne

- r) Zastáváte názor, že pro vaši obec/město by e-aukce nebyly výhodné? ano – ne

- s) Uvažujete do budoucna zavést e-aukční systém? ano – ne

- t) Existují překážky, proč vaše obec/město nevyužívá e-aukčního systému? ano – ne

Pokud ano, uveďte jaké: .....

- u) Domníváte se, že kromě ceny přináší e-aukce i jiné výhody? Pokud ano, jaké:.....

.....
.....

Prostor pro Vaše další sdělení týkající se tohoto dotazníku:

.....

.....

.....

.....

.....

Děkuji za Váš čas při vyplnění dotazníku.

Daniel Belás

Príloha č. 2

Poradie	Mesto	Obyvatelia	Rozloha (v km²)	Odoslané	Prijaté	Neprijaté
1	Praha	1 272 690	496,09	áno		x
2	Brno	384 277	230,19	áno		x
3	Ostrava	302 456	214,22	áno		x
4	Plzeň	169 688	137,66	áno		x
5	Liberec	102 247	106,09	áno		x
6	Olomouc	100 043	103,33	áno		x
7	Ústí nad Labem	95 003	93,95	áno	x	
8	Hradec Králové	94 242	105,69	áno		x
9	České Budějovice	93 883	55,6	áno		x
10	Pardubice	91 073	82,66	áno	x	
11	Havířov	79 679	32,08	áno		x
12	Zlín	76 010	118,85	áno		x
13	Kladno	69 178	36,97	áno		x
14	Most	67 030	86,94	áno	x	
15	Karviná	59 627	57,49	áno		x
16	Opava	58 643	90,61	áno	x	
17	Frydek-Místek	58 193	51,59	áno		x
18	Karlovy Vary	53 737	59,1	áno		x
19	Jihlava	50 760	87,85	áno	x	
20	Teplice	50 728	23,77	áno		x
21	Děčín	50 620	117,69	áno	x	
22	Chomutov	49 784	29,26	áno		x
23	Přerov	45 438	58,48	áno	x	
24	Jablonec nad Nisou	45 255	31,38	áno		x
25	Mladá Boleslav	44 778	28,95	áno		x
26	Prostějov	44 526	39,04	áno		x
27	Třebíč	37 781	57,6	áno	x	
28	Česká Lípa	37 510	66,1	áno	x	
29	Třinec	37 056	85,38	áno		x
30	Tábor	35 198	62,21	áno		x
31	Znojmo	34 097	65,89	áno	x	

32	Příbram	34 022	33,41	áno		x
33	Cheb	33 446	96,38	áno	x	
34	Orlová	31 342	24,67	áno	x	
35	Kolín	31 207	34,99	áno	x	
36	Trutnov	31 085	103,35	áno		x
37	Písek	29 880	63,23	áno	x	
38	Kroměříž	29 076	50,98	áno		x
39	Šumperk	27 182	27,87	áno	x	
40	Vsetín	27 150	57,61	áno	x	
41	Valašské Meziříčí	26 930	40,65	áno	x	
42	Litvínov	26 241	40,7	áno		x
43	Uherské Hradiště	25 597	21,26	áno		x
44	Hodonín	25 479	63,47	áno	x	
45	Český Těšín	25 234	33,81	áno	x	
46	Břeclav	25 098	77,11	áno	x	
47	Krnov	24 831	44,3	áno		x
48	Litoměřice	24 405	17,99	áno		x
49	Sokolov	24 177	22,9	áno	x	
50	Nový Jičín	23 909	44,7	áno		x
51	Havlíčkův Brod	23 723	64,96	áno		x
52	Chrudim	23 369	33,21	áno	x	
53	Strakonice	23 096	34,68	áno	x	
54	Kopřivnice	22 899	27,48	áno	x	
55	Klatovy	22 567	81,06	áno	x	
56	Žďár nad Sázavou	22 275	37,06	áno	x	
57	Bohumín	22 044	31,04	áno		x
58	Jindřichův Hradec	22 036	74,31	áno		x
59	Vyškov	21 687	50,41	áno	x	
60	Blansko	20 852	44,99	áno		x
61	Kutná Hora	20 839	33,04	áno		x
62	Náchod	20 763	33,34	áno	x	
63	Jirkov	20 473	17,11	áno		x
64	Mělník	19 612	24,97	áno		x
65	Žatec	19 208	42,7	áno		x

66	Hranice (okres Přerov)	18 933	49,79	áno	x	
67	Beroun	18 741	31,31	áno	x	
68	Louny	18 680	24,23	áno		x
69	Otrokovice	18 524	19,6	áno	x	
70	Kralupy nad Vltavou	18 453	21,9	áno		x
71	Kadaň	18 147	65,62	áno		x
72	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	17 683	22,65	áno		x
73	Ostrov	17 373	50,42	áno		x
74	Svitavy	17 090	31,33	áno	x	
75	Bruntál	17 030	29,35	áno	x	
76	Uherský Brod	16 956	52,06	áno	x	
77	Rožnov pod Radhoštěm	16 942	39,47	áno		x
78	Jičín	16 792	24,95	áno	x	
79	Rakovník	16 731	18,5	áno		x
80	Neratovice	16 662	20,02	áno	x	
81	Benešov	16 484	46,87	áno		x
82	Pelhřimov	16 339	95,27	áno		x
83	Dvůr Králové nad Labem	16 137	35,83	áno		x
84	Česká Třebová	16 069	41	áno		x
85	Bílina	15 901	32,52	áno	x	
86	Varnsdorf	15 788	26,21	áno		x
87	Slaný	15 306	35,11	áno		x
88	Klášterec nad Ohří	15 222	53,81	áno		x
89	Mariánské Lázně	15 105	51,81	áno		x
90	Nymburk	14 782	20,53	áno	x	
91	Ústí nad Orlicí	14 662	36,37	áno		x
92	Turnov	14 395	22,72	áno		x
93	Chodov	14 257	14,26	áno	x	
94	Rokycany	14 173	31,11	áno	x	
95	Hlučín	14 114	21,14	áno	x	
96	Poděbrady	14 005	33,7	áno		x
97	Zábřeh	13 990	34,58	áno	x	

98	Šternberk	13 677	48,79	áno	x	
99	Krupka	13 658	46,87	áno		
100	Říčany	13 637	25,81	áno	x	
101	Český Krumlov	13 557	22,16	áno		x
102	Roudnice nad Labem	13 114	16,67	áno	x	
103	Aš	13 093	55,86	áno		x
104	Tachov	12 801	40,85	áno		x
105	Vrchlabí	12 674	27,67	áno	x	
106	Jaroměř	12 638	23,95	áno		x
107	Vysoké Mýto	12 553	42,02	áno	x	
108	Nový Bor	12 117	19,45	áno		x
109	Holešov	11 951	33,96	áno	x	
110	Vlašim	11 923	41,44	áno	x	
111	Uničov	11 891	48,27	áno		x
112	Jeseník	11 890	38,24	áno		x
113	Velké Meziříčí	11 800	40,65	áno	x	
114	Čelákovice	11 638	15,87	áno	x	
115	Kyjov	11 599	29,87	áno		x
116	Veselí nad Moravou	11 598	35,46	áno		x
117	Boskovice	11 454	27,83	áno	x	
118	Prachatice	11 420	38,9	áno	x	
119	Rychnov nad Kněžnou	11 392	34,97	áno		x
120	Sušice	11 331	45,64	áno		x
121	Rumburk	11 250	24,69	áno		x
122	Domažlice	11 055	24,61	áno	x	
123	Frenštát pod Radhoštěm	11 040	11,43	áno	x	
124	Humpolec	10 945	51,5	áno		x
125	Kuřim	10 804	17,37	áno		x
126	Moravská Třebová	10 708	42,05	áno	x	
127	Nové Město na Moravě	10 277	61,13	áno		x
128	Litomyšl	10 233	33,45	áno		x
129	Lanškroun	10 133	20,65	áno		x
130	Čáslav	10 100	26,46	áno	x	

131	Hlinsko	10 072	24,27	áno	x	
132	Studénka	10 026	30,91	áno		x
133	Litovel	9 930	46,39	áno		x
134	Nové Město nad Metují	9 820	23,13	áno		x
135	Frydlant nad Ostravicí	9 707	21,89	áno		x
136	Milovice	9 607	28,32	áno	x	
137	Mohelnice	9 606	46,21	áno	x	
138	Ivančice	9 571	47,57	áno		x
139	Chotěboř	9 552	54,06	áno		x
140	Nová Paka	9 382	28,68	áno		x
141	Přelouč	9 108	30,46	áno		x
142	Štětí	9 100	53,85	áno		x
143	Polička	8 972	33,11	áno		x
144	Horčice	8 850	21,44	áno		x
145	Choceň	8 839	21,7	áno		x
146	Lovosice	8 821	11,89	áno	x	
147	Milevsko	8 816	42,3	áno		x
148	Lysá nad Labem	8 775	33,66	áno		x
149	Semily	8 738	16,31	áno	x	
150	Duchcov	8 697	15,4	áno		x
151	Příbor	8 691	22,14	áno	x	
152	Tišnov	8 663	17,13	áno		x
153	Třeboň	8 636	98,33	áno		x
154	Dobříš	8 603	53,42	áno		x
155	Rýmařov	8 601	60,72	áno		x
156	Bystřice nad Pernštejnem	8 595	53,07	áno		x
157	Červený Kostelec	8 539	24,06	áno		x
158	Bystřice pod Hostýnem	8 497	26,8	áno		x
159	Nejdek	8 387	52,31	áno		x
160	Mnichovo Hradiště	8 355	34,32	áno		x
161	Lipník nad Bečvou	8 261	30,58	áno		x

162	Týn nad Vltavou	8 196	43,03	áno	x
163	Dubí	8 108	33,86	áno	x
164	Stříbro	8 007	47,8	áno	x
165	Broumov	7 817	22,26	áno	x
166	Roztoky	7 767	8,44	áno	x
167	Vimperk	7 747	80,02	áno	x
168	Dačice	7 725	67,09	áno	x
169	Moravské Budějovice	7 662	37,14	áno	x
170	Hrádek nad Nisou	7 630	48,54	áno	x
171	Frydlant	7 619	31,62	áno	x
172	Sedlčany	7 603	36,46	áno	x
173	Bílovec	7 586	38,86	áno	x
174	Odry	7 451	74,08	áno	x
175	Hostivice	7 399	14,49	áno	x
176	Napajedla	7 389	19,8	áno	x
177	Benátky nad Jizerou	7 387	35,47	áno	x
178	Mikulov	7 354	45,33	áno	x
179	Sezimovo Ústí	7 349	8,44	áno	x
180	Kaplice	7 339	40,87	áno	x
181	Přeštice	7 271	25,4	áno	x
182	Soběslav	7 218	20	áno	x
183	Nový Bydžov	7 186	35,24	áno	x
184	Hulín	7 176	32,14	áno	x
185	Rychvald	7 151	17,02	áno	x
186	Nýřany	7 136	22,79	áno	x
187	Vodňany	7 090	36,34	áno	x
188	Petřvald	7 024	12,63	áno	x
189	Šlapanice	7 005	14,64	áno	x
190	Kraslice	6 927	81,36	áno	x
191	Dobruška	6 921	34,43	áno	x
192	Králův Dvůr	6 916	15,25	áno	x
193	Český Brod	6 914	19,71	áno	x
194	Vratimov	6 890	14,14	áno	x
195	Staré Město (okres Uherské Hradiště)	6 870	20,83	áno	x

196	Světlá nad Sázavou	6 848	42,08	áno		x
197	Hořovice	6 841	9,55	áno		x
198	Slavičín	6 834	33,72	áno	x	
199	Blatná	6 777	43,6	áno		x
200	Letovice	6 748	51,02	áno		x
201	Tanvald	6 740	12,45	áno	x	
202	Kravaře	6 734	19,37	áno	x	
203	Mimoň	6 698	15,48	áno		x
204	Holice	6 492	19,65	áno	x	
205	Bučovice	6 469	31,19	áno	x	
206	Františkovy Lázně	6 463	25,76	áno		x
207	Veselí nad Lužnicí	6 461	29,56	áno		x
208	Kojetín	6 448	31,08	áno	x	
209	Železný Brod	6 448	22,51	áno		x
210	Dubnany	6 446	22,57	áno		x
211	Kostelec nad Orlicí	6 384	26,2	áno	x	
212	Černošice	6 379	9,06	áno		x
213	Letohrad	6 365	23,55	áno	x	
214	Podbořany	6 361	60,14	áno		x
215	Hronov	6 357	22,04	áno	x	
216	Chrastava	6 310	27,46	áno		x
217	Týniště nad Orlicí	6 272	52,46	áno		x
218	Slavkov u Brna	6 227	14,95	áno		x
219	Dobřany	6 102	35,31	áno		x
220	Žamberk	6 071	16,91	áno	x	
221	Vítkov	6 033	55,03	áno		x
222	Úvaly	6 018	10,97	áno		x
223	Šenov	5 976	16,63	áno	x	
224	Moravský Krumlov	5 945	49,56	áno		x
225	Fulnek	5 889	68,46	áno		x
226	Hustopeče	5 886	24,47	áno		x
227	Třešt'	5 859	46,99	áno	x	
228	Úpice	5 854	15,3	áno	x	

229	Brumov-Bylnice	5 819	56,3	áno		x
230	Strážnice	5 777	31,41	áno	x	
231	Lomnice nad Popelkou	5 765	25,58	áno		x
232	Třebechovice pod Orebem	5 752	21,01	áno		x
233	Jablunkov	5 743	10,39	áno		x
234	Horní Slavkov	5 684	36,82	áno	x	
235	Jilemnice	5 651	13,86	áno		x
236	Telč	5 634	24,86	áno	x	
237	Stochov	5 622	9,48	áno	x	
238	Šluknov	5 616	47,46	áno		x
239	Rosice	5 610	12,72	áno	x	
240	Odolena Voda	5 582	11,23	áno		x
241	Horažďovice	5 564	43,02	áno		x
242	Česká Kamenice	5 561	38,76	áno		x
243	Týnec nad Sázavou	5 561	25,74	áno		x
244	Vrbno pod Pradědem	5 561	68,91	áno		x
245	Zubří	5 560	28,39	áno		x
246	Planá	5 526	62,54	áno		x
247	Kunovice	5 485	28,55	áno		x
248	Ledeck nad Sázavou	5 468	22,25	áno	x	
249	Hradec nad Moravicí	5 426	44	áno		x
250	Bechyně	5 386	21,28	áno		x
251	Chlumec nad Cidlinou	5 371	21,45	áno		x
252	Rousínov	5 316	23,05	áno		x
253	Kdyně	5 253	28,73	áno		x
254	Luháčovice	5 251	32,99	áno		x
255	Nové Strašecí	5 246	13,37	áno		x
256	Skuteč	5 243	35,41	áno		x
257	Česká Skalice	5 205	17,36	áno		x
258	Habartov	5 169	21,16	áno		x
259	Jílové	5 154	36,57	áno		x

260	Polná	5 150	37,77	áno		x
261	Doksy	5 146	74,93	áno		x
262	Nýrsko	5 112	31,53	áno		x
263	Kynšperk nad Ohří	5 096	23,31	áno		x
264	Chropyně	5 095	19	áno		x
265	Valašské Klobouky	5 061	26,93	áno	x	
266	Náměšť nad Oslavou	5 052	18,62	áno		x
267	Velká Bíteš	5 045	47,32	áno		x
268	Postoloprty	5 040	46,52	áno		x
269	Kosmonosy	5 033	11,33	áno		x
270	Bakov nad Jizerou	5 026	27,01	áno		x
271	Trhové Sviny	4 998	52,8	áno		x
272	Horšovský Týn	4 985	71,45	áno		x
273	Bělá pod Bezdězem	4 979	63,2	áno		x
274	Hluboká nad Vltavou	4 972	91,12	áno		x
275	Holýšov	4 965	29,31	áno		x
276	Pacov	4 951	35,86	áno		x
277	Protivín	4 944	35,86	áno		x
278	Osek	4 941	42,38	áno		x
279	Heřmanův Městec	4 889	14,34	áno		x
280	Zruč nad Sázavou	4 882	16,42	áno		x
281	Třemošná	4 877	18,1	áno		x
282	Meziboří	4 821	14,4	áno		x
283	Starý Plzenec	4 798	18,39	áno		x
284	Vizovice	4 719	28,55	áno		x
285	Modřice	4 673	10,05	áno		x
286	Rudná	4 670	8,19	áno		x
287	Oslavany	4 655	18,68	áno		x
288	Vamberk	4 641	21,03	áno		x
289	Hostinné	4 625	8,06	áno		x
290	Adamov	4 624	3,77	áno		x

291	Pohořelice	4 609	43,03	áno		x
292	Votice	4 579	36,4	áno		x
293	Bojkovice	4 568	41,9	áno		x
294	Vracov	4 566	44,4	áno		x
295	Chlumec	4 559		áno		x
	Mníšek pod Brdy	4 547	26,5	áno		x
297	Králíky	4 495	52,78	áno		x
	Rožmitál pod Třemšínem	4 473	52,98	áno		x
299	Pečky	4 472	10,76	nie		x
300	Cvikov	4 442	45,04	áno		x
	Uherský Ostroh	4 437	26,53	áno		x
302	Hluk	4 416	28,39	áno		x
303	Horní Bříza	4 394	14,54	áno		x
304	Jemnice	4 345	32,43	áno		x
305	Bzenec	4 316	40,34	áno		x
	Police nad Metují	4 294	24,4	áno		x
307	Bystřice	4 256	63,37	áno		x
308	Jílové u Prahy	4 256	16,25	áno		x
	Jaroměřice nad Rokytnou	4 243	51,36	áno		x
310	Bor	4 240	116,51	áno		x
311	Dolní Benešov	4 225	14,81	áno		x
312	Slatiňany	4 205	15,6	áno		x
313	Blovice	4 179	28,96	áno		x
314	Klimkovice	4 170	14,64	áno		x
	Stráž pod Ralskem	4 120	21,58	áno		x
316	Lišov	4 117	93,55	áno		x
317	Nová Role	4 086	13,53	áno		x
	Kamenický Šenov	4 076	10,47	áno		x
319	Zlaté Hory	4 070	85,95	áno		x
	Nesovice			áno	x	
	Těrlicko			áno	x	

